



## MØTEINNKALLING

Sørreisa, 30.11.2011

**Utvalg:** ELDRERÅDET  
**Møtested:** Kommunehuset, møterom 2  
**Møtedato:** 06.12.2011 **Kl:** 10.00

Gyldig forfall meldes til sekretariatet. Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

### SAKSLISTE

<b>Saksnr.</b>	<b>Arkivsaksnr.</b>	<b>Tittel</b>
11/11	11/7	REFERATSAKER ELDRERÅDET 06.12.2011
12/11	11/927	BUDSJETT 2011 - ØKONOMIPLAN 2011 - 2014 - ELDRERÅDET

Med hilsen

Halvard Solvang/s/  
leder

Tordis S. Rasmussen  
personlrådgiver



**REFERATSAKER ELDRERÅDET 06.12.2011**

Saksbehandler: Grete Nybakk Vaeng  
Arkivsaksnr.: 11/7  
Arkiv: 039

<b>Saksnr.</b>	<b>Utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
11/11	Eldrerådet	06.12.2011

**Administrasjonens utredning:**

**Vedlegg:**

11/573-10	07.10.2011 RÅD/SERV/BGNY	G13	<b>Midt-Troms regionråd</b> MELDING OM VEDTAK - SPØRSMÅL OM OPPRETTELSE AV HELSESTASJON FOR ELDRE
07/417-18	30.11.2011 RÅD/KUID/KALO	C00	DEN KULTURELLE SPASERSTOKKEN PR. 17.10.2011 REF. ELDRERÅDET 061212

**Andre dokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

**Rådmannens tilråding:**

Sørreisa kommunehus, 30.11.2011

Wigdis N. Andersen

**Innstilling:**



**SØRREISA KOMMUNE**  
Servicekontoret

Midt-Troms regionråd  
Postboks 46  
9305 Finnsnes

Dato: 07.10.2011  
Deres ref:  
Arkiv/arkivsak: G13 /11/573  
Vår ref: 7262/11  
Direkte telefon: 77875000  
E-post: grete.nybakk.vaeng@sorreisa.kommune.no

## MELDING OM VEDTAK

Helse- og sosialutvalget har i møte den 22.09.2011 gjort følgende vedtak i sak **19/11**,  
**MELDING OM VEDTAK - SPØRSMÅL OM OPPRETTELSE AV HELSESTASJON FOR ELDRE:**

3 mot 1 stemme:

1. I tilknytning til samhandlingsreformen og viktigheten av å prioritere forebyggende arbeid prioriteres oppretting av helsestasjon for eldre.
2. Saken tas med i budsjettprosessen.

Med hilsen

Grete Nybakk Vaeng  
sekretær

Kopi til:  
Eldrerådet i Sørreisa ✓

**SAMLET SAKSFREMSTILLING - SPØRSMÅL OM OPPRETTELSE AV  
HELSESTASJON FOR ELDRE**

Saksbehandler: Wigdis N. Andersen  
Arkivsaksnr.: 11/573  
Arkiv: G13

<b>Saksnr.</b>	<b>Utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
19/11	Helse- og sosialutvalget	22.09.2011

**Administrasjonens utredning:****Vedlegg:**

- Protokoll fra Regionrådets anmodning (sak 25/11 den 06.06.11) til kommunen vedr oppretting av helsestasjon for eldre.
- Brev fra HSU-leder til elderrådet.
- Svar fra Eldrerådet i Sørreisa ved leder Halvard Solvang.

**Andre dokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

**Saksopplysninger:**

Regionrådet har tatt initiativet vedrørende opprettelse av helsestasjon for eldre. I møte 06.06.11 sak 25/11 ble det fattet følgende vedtak:

1. I tilknytning til arbeidet med samhandlingsreformen bes Løkta og AR (administrativt råd) i samarbeid med kommunene om å vurdere interkommunale helsestasjonstilbud for eldre.
2. Saka sendes også til kommunene.

Leder for HSU har lagt saken fram for elderrådet, og elderrådets syn er at en mener at Sørreisa kommunes ressurser er knappe og at disse bør prioriteres til pleie- og omsorgstjenester før opprettelse av helsestasjon for eldre.

**Vurdering:**

Over år har ressursene til forebyggingsarbeid blitt redusert betydelig. Rådmannen er av den oppfatning at forebyggingsarbeidet må få et større fokus i og med at kommunene nå med bakgrunn i samhandlingsreformen, har fått et større ansvar for innbyggernes helse. I denne konkrete saken handler det blant annet om helsefremmende arbeid (råd- og opplysningstjeneste) for å beholde den enkeltes aktivitetsnivå. Et annet viktig mål er å legge til rette for at eldre skal kunne bo lengst og kanskje hele sitt liv, i egen bolig. Her vil det være nødvendig å foreta kartlegging av boforhold i forhold til den enkeltes funksjonsnivå og motivere for ev. å gjøre utbedringer for å bo i egen bolig.

Store utfordringer ligger i kommunene med bakgrunn i den nye helselovgivninga og rådmannen ser oppretting av helsestasjon for eldre som et viktig forebyggingsiltak. Imidlertid vil det være nødvendig med en del nytenkning for at kommunene skal være sitt ansvar bevisst. Rådmannen vil tilrå at saken tas med i budsjettprosessen.

**Rådmannens tilråding:**

1. I tilknytning til samhandlingsreformen og viktigheten av å prioritere forebyggende arbeid prioriteres oppretting av helsestasjon for eldre
2. Saken tas med i budsjettprosessen

**Innstilling:**

Saken legges fram uten innstilling

**Helse- og sosialutvalgets behandling sak 19/11:**

**Behandling:**

Ragnhild Hjorthen – Saml – permisjon under behandlingen.  
Tilstede 4 av 5 representanter

**Utsettelsesforslag v/Jørn Lindbøl – Saml:**

1. Saken utsettes til neste HSU-møte
2. Eldrerådet bes om å møte på dette møtet.

**Votering:**

Utsettelsesforslaget fikk 1 stemme, og falt.

**Leder Ole G. Koch – H – fremmet rådmannens tilråding:**

1. I tilknytning til samhandlingsreformen og viktigheten av å prioritere forebyggende arbeid prioriteres oppretting av helsestasjon for eldre.
2. Saken tas med i budsjettprosessen.

**Votering:**

Forslaget fikk 3 stemmer, mot 1 stemme

**Vedtak:**

**3 mot 1 stemme:**

1. I tilknytning til samhandlingsreformen og viktigheten av å prioritere forebyggende arbeid prioriteres oppretting av helsestasjon for eldre.
2. Saken tas med i budsjettprosessen.

**Den kulturelle spaserstokken – Sørreisa kommune**  
 pr 17.10.11


2010	Honorar/reise	Annonsering	Annet	Publikum
<b>Kine Hellebust og Anne Sofie Godø</b> Konsert Sørreisa sykehjem	3000			45
<b>Henry Høgmo - Paa gjengrodde stier</b> 15.-16.3:Sørreisa sykehjem, Frivilligsentralen, Biblioteket	9390	1620,75		80
<b>Kultur på Brygga</b> (5 arrangement Kramvigbrygga)		13064,5		600
<b>Kulturuka -Eldrefest i kulturhuset</b> 18.03. Hot for swingende, Sørreisa damekor, Linedance	6000			170
<b>Eldredagen</b> 02.10 - Hot for swingende, Sørreisa mannskor	6000			80
<b>Sørreisa mannskor</b> 12.10 - Konsert Sørreisa sykehjem	2000			
<b>Andel kinokontingent</b>			1500	70
2011	Honorar/reise	Annonsering	Annet	Publikum
<b>Kulturuka - Høgmo /Gamtofta</b> 18.03 - Kulturprisen til Arvid Skjellhaug	3734	1326,66	4715	50
<b>Kulturuka - Vildgren. Drømmetona i nordavind</b> 22.03 - Sørreisa sykehjem og Kramvigbrygga	7765	1326,66		90
<b>Kulturuka - Eldrefest i kulturhuset</b> 24.03 - Nabojentn, Belg og komp, Seniorkoret	9000	1326,66	2000	110
<b>Senior datakurs</b> (uke 19,-8 deltakere, uke 21,-10 deltakere)	8100			18
<b>Eldredagen - Vildgren</b> ( 03.10 - Sykehjemmet og Frivilligsentralen)	7958			70
<b>Til sammen</b>	<b>62947</b>	<b>18665,23</b>	<b>8215</b>	<b>1383</b>
Tilskudd 2009/2010	90000			
Brukt 2010	32942			
Avsatt til fond	57058			
Tilskudd 2011	100000			
Brukt pr. 17.10	54258			
Rest 2011	45742			
Pr. 17.10.11				
Forbruk 2010-2011 Den kulturelle spaserstokken	87200			
<b>Til disposisjon</b>	<b>102800</b>			



**BUDSJETT 2011 - ØKONOMIPLAN 2011 - 2014 - ELDRERÅDET**

Saksbehandler: Tordis S. Rasmussen  
Arkivsaksnr.: 11/927  
Arkiv: 151

<b>Saksnr.</b>	<b>Utvalg</b>	<b>Møtedato</b>
12/11	Eldrerådet	06.12.2011

**Administrasjonens utredning:**

**Vedlegg:**

Budsjettforslag 2012 og ØP 2012- 2015

**Andre dokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

**Kort sammendrag:**

Det er utarbeidet budsjett for 2012 og økonomiplan for 2012 – 2015. Dette skal behandles av kommunestyret i møte 151210. Saken skal behandles av Eldrerådet før den går til kommunestyret.

Rådmannen vil være til stedet på møtet for å redegjøre nærmere

**Saksopplysninger:**

**Vurdering:**

**Rådmannens tilråding:**

Saken legges fram uten tilråding

Sørreisa kommunehus, 29.11.2011

Wigdis N. Andersen

**Innstilling:**



**ÅRSBUDSJETT 2012  
ØKONOMIPLAN 2012 – 2015**

**SØRREISA KOMMUNE**



**Formannskapetets innstilling til kommunestyret**

Arkiv 11/588



## INNHALDSFORTEGNELSE

1	Forord .....	3
2	Kort sammendrag .....	4
3	Kommunens planverk .....	5
3.1	Kommuneplanens langsiktige del .....	5
3.2	Kommuneplanens kortsiktig del - økonomiplan og årsbudsjett.....	5
3.3	Politisk behandling budsjett 2011 / økonomiplan 2011 - 2014 .....	6
3.4	Visjon og mål .....	7
3.5	Helse, miljø og sikkerhet.....	7
4	Kommunens rammebetingelser.....	8
4.1	Befolkningsutvikling.....	8
4.1.1	Forventet befolkningsutvikling Sørreisa kommune .....	8
4.2	Frie inntekter .....	9
4.2.1	Skatt og rammetilskudd.....	9
4.2.2	Eiendomsskatt .....	10
4.2.3	Momskompensasjon.....	10
4.2.4	Andre generelle statstilskudd .....	10
4.2.5	Bundne avsetninger og bruk av disse.....	11
4.3	Lønns- og prisvekst, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift, premieavvik .....	11
4.4	Renter og avdrag .....	12
4.5	Likviditet/finansforvaltning .....	13
4.6	Kommunens økonomiske situasjon .....	14
4.7	Regnskapsunderskudd år 2007, år 2008, år 2010.....	15
4.8	Robek .....	15
5	Investeringer.....	15
6	Drift.....	22
6.1	Organisering av budsjettet.....	22
6.2	Rammeområdene.....	22
6.2.1	Rammeområde 1 Politisk styring og felles drift.....	23
6.2.2	Rammeområde 2 Undervisning og barnehager .....	24
6.2.3	Rammeområde 3 Helse og sosial, pleie og omsorg, rehabilitering .....	29
6.2.4	Rammeområde 4 Kirkeformål.....	32
6.2.5	Rammeområde 5 Kultur og idrett .....	32
6.2.6	Rammeområde 6 Teknisk og planlegging.....	33
7	Økonomiplan 2012-2015 til behandling i formannskapet 24.11.2011 .....	35



## 1 Forord

Fortsatt kan vi konstatere at Norge sammenlignet med andre Europeiske land, har en økonomisk situasjon som kan betegnes som svært god samlet sett. Dog kan det stilles spørsmål om ressursfordelingen i samfunnet. I følge KS opplyses det at privatøkonomien står sterkt, samtidig som kommunene sliter økonomisk. Kommunenes oppgave er å være leverandører av store og omfattende tjenester til innbyggerne. Dette vil bli forsterket ytterligere ved innføring av Samhandlingsreformen fra årsskiftet og hvor store, nye og komplekse oppgaver vil bli lagt til kommunene. God privatøkonomi skjerper kravene til offentlig sektor både når det gjelder omfang og kvalitet.

Også denne gangen kommer Sørreisa kommune gunstig ut i forhold til de rammer som er gitt og fordelingsnøklerne som ligger i inntekstsystemet. Dette gir en vekst på 5.2% som igjen vil si en realvekst på 1.9%. I rene kroner utgjør det ei økning på 12 mill i forhold til 2011.

Til tross for at kommunen kom gunstig ut i skatte og rammetilskudd ser rådmannen det nødvendig å peke på følgende:

- Sørreisa kommune betaler bortimot minimum avdrag på sine låneforpliktelser, samtidig som premieavviket tas inn i driften og er med på å saldere budsjettet.
- Lånegjelda er høyere en sum driftsinntekter og det er kun Tromsø kommune som har forholdsmessig høyere gjeld enn oss
- Det er ikke lagt inn noen buffere i det konsekvensjusterte budsjettet og det finnes ingen avsatte frie midler til disposisjon

Sørreisa kommune kan i flere sammenhenger betegnes som ”Norge normal”:

- Fra sentralt hold antydes det at etter mange år med sterk aktivitetsvekst synes det som om veksten i kommunesektoren er i ferd med å bremse opp. Med andre ord; det kommunale konsumet viser nedgang, mens det private konsumet øker. Dette gjelder også for Sørreisa kommune
- Investeringer i kommunal sektor har flatet ut. Sørreisa kommune har gjennomført mange og nødvendige utbygninger de siste årene innenfor skole, barnehage, pleie og omsorg og ikke minst innenfor vann og avløp. Disse investeringen er årsaken til kommunens forholdsvis høye lånegjeld. Investeringene har også bidratt til en mer effektiv drift på flere områder
- Når det gjelder drift bruker Sørreisa kommune som andre kommuner, mest penger på pleie- og omsorg, grunnskole og barnehager. Den senere års høge vekst i det kommunale tjenestetilbudet ser ut til stagnere eller reduseres på flere områder. Et av unntakene fra dette er hos oss som i flere ande kommuner, barnevernet hvor det fortsatt ser ut til å være utgiftsvekst.
- Forskning viser at det har vært gjennomført omfattende effektiviseringstiltak i kommunal sektor. For Sørreisa kommune har det vært nødvendig ut fra den økonomiske situasjonen, å redusere driftskostnadene. Resultatet for Sørreisa kommunes effektiviseringstiltak de siste årene, utgjør om lag 15% i reduserte driftsutgifter. Innenfor de reduserte rammene gis det tjenester til flere brukere innenfor pleie- og omsorg og til flere barn i barnehage. Innenfor skole er sentrale kvalitetskrav innført uten vesentlig øking av bemanninga. På området innenfor saksbehandling og



det merkantile tjenester er ressursene redusert. Innføring av ny teknologi har gjort det mulig å opprettholde samme leveringsnivå og med god kvalitet.

De siste års omorganiseringsprosesser hvor det har vært satt fokus på effektiv og kvalitetsmessig tjenesteproduksjon, ansees å være vellykket. Prosessene har gitt en god oversikt over ressursbruken. Dette vil bidra til at det i fortsettelsen vil være mulighet for kommunens ledelse å styre framtidig ressurstildeling.

Ut fra formannskapetets drøftinger i møte den 27.10.11, hvor blant annet følgende ble vedtatt:

*Budsjettet vil være svært stramt og gir ikke rom for nye store tiltak, men det synes heller ikke å være behov for dramatiske innstrammings tiltak.*

*Formannskapet har på dette grunnlag som målsetting å legge fram et budsjettforslag til kommunestyret i balanse uten nye store nedskjæringer.*

*Formannskapet vil invitere ledere, tillitsvalgte og ansatte med i en positiv prosess for å håndtere dette budsjettet. Felles positive holdningstiltak vil gi høyere nærværsfaktor, og derved øke muligheten for budsjettbalanse.*

Formannskapetets vedtak har vært med på å utforme det budsjettdokumentet som legges fram av rådmannen.

Etter år med store og vanskelige nedstyringstiltak er rådmannen særdeles fornøyd med formannskapetets signaler om å saldere budsjettet uten nye store nedskjæringen. Vi registrerer også at politisk ledelse har tillit til den administrative ledelsen som sammen med ansattes tillitsvalgte skal jobbe fram felles positive holdningstiltak for å øke nærværsfaktoren.

For de folkevalgte håper rådmannen at det framlagte budsjettdokumentet, skal framstå som et godt grunnlag for den videre budsjettbehandlingen i formannskapet og kommunestyret.

Sørreisa, 16. november 2011

Wigdis Nyheim Andersen  
rådmann

## 2 Kort sammendrag

I konsekvensjustert budsjett er følgende forutsetninger lagt inn:

Sum skatt og rammetilskudd (frie inntekter) er budsjettert med på 172,1 mill kr.

Det er lagt inn avdragsutsettelse på lån med 3,8 mill. i år 2012, 2013 og 5 mill i 2014 i henhold til forrige vedtatte økonomiplan.

Det er forutsatt at effekten av ”positivt” premieavvik hvert år i økonomiplanperioden reduseres med 1 mill per år ved avsetning til fond. Dette er nødvendig for å dempe effekten av at kommunen bruker disse pengene to ganger, noe som har resultert i en svært stram likviditet.

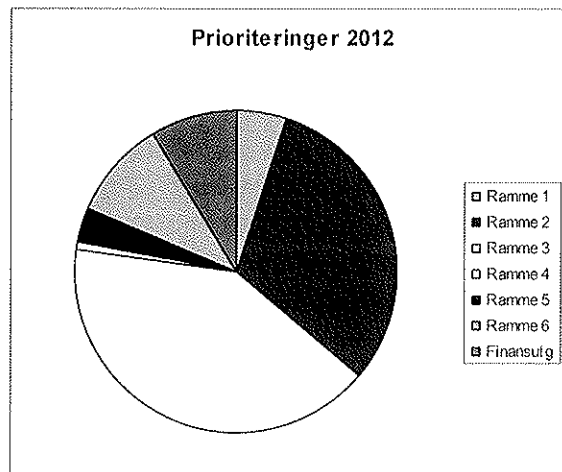


Det er budsjettert med at mva refusjon investeringer overføres uavkortet til investeringsregnskapet i hele økonomiplan perioden.

Det er ikke budsjettert med overskudd i økonomiplanperioden. Det er derfor ingen buffere i forhold til uforutsette kostnader / eventuell lavere effekt på nedstyringer enn budsjettert.

Tidligere merforbruk er dekket inn ved vedtak i kommunestyret i juni 2011. Denne inndekningen forutsetter at kommunen ikke går med et nytt merforbruk for 2011.

Det vil ikke være rom for å gjøre investeringer/låneopptak i økonomiplan perioden utover det aller nødvendigste.



## 3 Kommunens planverk

### 3.1 *Kommuneplanens langsiktige del*

I mai 2009 vedtok kommunestyret planprogram for revidering av kommuneplanen. Det videre arbeidet med kommuneplanen er som tidligere orientert om, stoppet opp på grunn av manglende saksbehandlerressurser. Som kjent trådte en nye plan- og bygningslov i kraft 1. juli 2010. Den nye loven slår fast at kommunene skal utarbeide og vedta en planstrategi. Videre settes det krav til at kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen et år etter konstitueringa, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Den nye loven understreker at planarbeid er en "skal" oppgave noe som vil være ei utfordring både i forhold til ressurser og kompetanse. Det har vært foretatt administrative drøftinger med nabokommuner om felles planleggingskompetanse. P.t. har ikke rådmannen funnet økonomisk rom for å få på plass planleggingsressurser/kompetanse.

### 3.2 *Kommuneplanens kortsiktig del - økonomiplan og årsbudsjett*

Økonomiplan og årsbudsjett utgjør den kortsiktige del av det kommunale planverket.



I henhold til kommuneloven § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en økonomiplan som skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i en planperiode på minimum 4 år.

I økonomiplanen skal det for hvert år i perioden anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp. I økonomiplanen skal samlet bruk av midler innarbeides. Prioriteringer i økonomiplanen må ikke være i strid med kommuneplanens langsiktige del.

Økonomiplanen er en handlingsplan og et styringsverktøy for kommunen som skal gi en samlet oversikt over kommunens planlagte bruk og tilgang på ressurser i perioden.

Et viktig formål med økonomiplanen er å vise kommunens økonomiske handlefrihet, innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Økonomiplanen skal legges til grunn for all øvrig planlegging og være bestemmende for kommunens ambisjonsnivå. Dersom konsekvensene av andre planer vurderes å være av vesentlig betydning for den økonomiske handlefriheten, skal økonomiplanen tas opp til ny behandling.

Årsbudsjettet skal, i henhold til kommuneloven § 45, vedtas av kommunestyret innen årets utgang for det kommende kalenderår, det vil si for første år av økonomiplanperioden.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Bestemmelser om innhold i årsbudsjettet, krav om kunngjøring og budsjettets bindende virkning, mv, er regulert i kommuneloven §§ 45-47 med tilhørende forskrifter.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal i henhold til kommunens hovedreglement, behandles og vedtas av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet.

### **3.3 Politisk behandling budsjett 2012 / økonomiplan 2012 - 2015**

Budsjett 2012 / økonomiplan 2012/2015 behandles og innstilles av Formannskapet og vedtas av Kommunestyret:

- Hovedoversikt som viser rammeområdenes bruttoutgift (inntekter og utgifter, samt netto).
- Budsjettets detaljnivå, som viser utgift og inntekter på ansvars- og artsnivå som vedlegg til hoveddokumentet.



### 3.4 Visjon og mål

#### Visjon og hovedmål

Kommunestyret har vedtatt en visjon for Sørreisa kommune:

*Vi skal gjøre hverdagen bedre – for alle*

Og vårt hovedmål er å være:

*Den beste bokommunen*

#### Delmål for 2012 og økonomiplanperioden 2012 - 2015

En sikker økonomisk situasjon under full kontroll vurderes å være en nødvendig forutsetning for det videre arbeid mot visjon og hovedmål.

Rådmannen foreslår derfor at vedtatte målformulering for økonomiplanperioden 2008-2011 opprettholdes som mål for 2012:

*Å oppnå reell balanse mellom inntekter og utgifter i kommunens driftsbudsjett, samtidig som tjenesteproduksjonen opprettholdes i tilfredsstillende omfang og kvalitet*

Hovedoppgaven for de politiske fora vil være prioritering av tjenestetilbudet innenfor de tilgjengelige økonomiske rammer.

Hovedfokus for administrasjonen og driftsenhetene vil være å legge til rette for de politiske avveininger, utrede konsekvenser av mulige tiltak for å rette opp budsjettbalansen.

### 3.5 Helse, miljø og sikkerhet

Kommunens ansatte som i hht loven er nå meldt inn i bedriftshelsetjenesten/BHT. Det er inngått avtale med BHT på områder som kommunen ønsker å prioritere. Prioriteringen går i store trekk ut på å fokusere på forebyggende arbeid. Tilrettelegging herunder skoloring av ansatte er også en del av det som skal leveres fra BHT.

Bemanningsressursen på 40 % stilling jobber utelukkende med å øke nærværsfaktoren blant ansatte. Dette arbeidet fortsetter i 2012 og hvor det etter drøftinger jobbes spesielt med sektorer/yrkesgrupper hvor det kartlegges tiltak som kan reduserte sykefraværet. Øke nærværsfaktoren vil være et prioritert område.

Nye folkevalgte og nye tillitsvalgte (fra arbeidstakersiden) gjør det nødvendig å gjennomføre HMS opplæring i større omfang.

Kartlegging av arbeidsmiljøet på noen områder er også ettespurt.



## 4 Kommunens rammebetingelser

### 4.1 Befolkningsutvikling

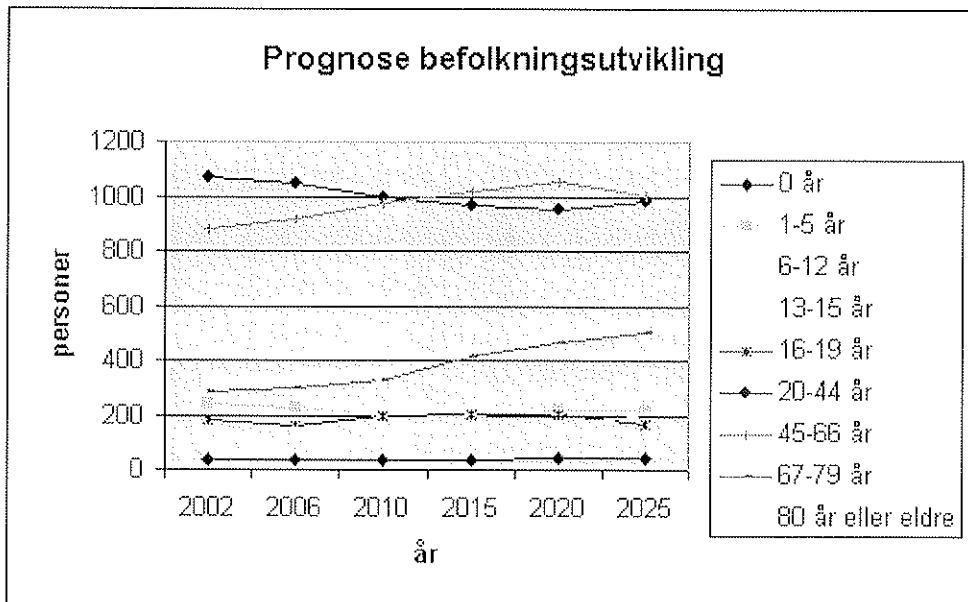
Har stor betydning for:

- Frie inntekter til kommunen (sum skatt og rammetilskudd)
- Befolkningens fremtidige tjenestebehov

Det er viktig med langsiktig perspektiv ved planlegging av kommunale tjenester.

#### 4.1.1 Befolkningsutvikling Sørreisa kommune

Aldersgruppe	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2015	2020	2025
0 år	36	34	39	32	37	38	39	42	43
1-5 år	238	233	224	204	196	183	198	215	220
6-12 år	318	324	340	359	346	333	297	297	315
13-15 år	133	138	150	142	150	156	163	135	135
16-19 år	185	170	163	184	193	187	201	202	168
20-44 år	1070	1062	1048	1005	998	980	967	954	981
45-66 år	881	932	915	932	971	1008	1019	1051	1002
67-79 år	281	285	295	300	325	348	411	463	501
80 år eller eldre	156	148	148	154	150	148	136	155	200
Totalt	3298	3326	3322	3312	3366	3381	3431	3514	3565



Kommunens befolkningsutvikling i perioden 2002- 2012 er preget av stabilitet, dog med en reduksjon i antall barn i førskolealder og aldersgruppen 20-44 år, og økning i aldersgruppene 45-66 år og 67-79 år. Totalt økte befolkningen fra 2010 til 2011 med 5 personer.



Prognosen fram til 2025 er hentet fra SSB's prognose for lav nasjonal vekst i landet og Sørreisa de kommende årene. Sørreisa forventes å ha en positiv befolkningsutvikling også i årene som kommer.

Aldersgruppen 67-79 år vil få en kraftig vekst i hele perioden, noe som også fører til økt vekst 80 år og eldre fra år 2020. Antall barn i skolepliktig alder vil gå litt ned.

### 4.2 Frie inntekter

Frie inntekter er en benevnelse på rammetilskudd, skatteinntekter (fra personer og foretak), eiendomsskatt og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er kommunens hovedfinansieringskilder for driftsrammene.

#### 4.2.1 Skatt og rammetilskudd

Forslaget til statsbudsjett for 2012 legger opp til en nominell vekst i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) på 3,25 % for landets primærkommuner som helhet. Dette tilsvarer 1,95 % reell vekst (generell lønns- og prisvekst er da trukket ifra).

Det er store endringer i opplegget fra år 2011. Skattøret er økt med 0,3 %. Fordelingsnøkene i rammetilskuddet er endret (medfører annen fordeling mellom kommunene). Mange øremerkede tilskudd er fra 2011 lagt inn i rammetilskuddet (statstilskudd barnehager, tilskudd kvalifiseringsprogrammet på NAV, tilskudd til krisesenter). Totalt sett slår disse endringene positivt ut for Sørreisa kommune.

Kommunenes reelle økning i frie inntekter vil hovedsakelig gå til å dekke opp for befolkningsendringene og økte pensjonskostnader. I tillegg forutsettes det i statsbudsjettet at kommunene skal ha rom for å satse ytterligere på:

- Barnehager, bortfall av kontantstøtte for 3-åringer
- Økning av timetallet for valgfag fom 8. klasse
- Omsorgsboliger og sykehjemsplasser
- Barnevern
- Samhandlingsreformen

Sørreisa kommune vil i frie inntekter (sum skatt og rammetilskudd) motta 172,1 millioner (jamfør vedlagt KS prognosemodell, justert for forventet befolkningsutvikling fra SSB) år 2012. Det er ikke lagt inn noen "buffer" for eventuell lavere skatteinntang enn forutsatt i statsbudsjettet.

Tabellen nedenfor viser enkeltlementene i rammetilskuddet og skatteinntekter, opprinnelig budsjett 2011, budsjett for 2012 og prognose for økonomiplanperioden. (Beløp i 1000 kr).

KS prognosemodell Tekst	---- > 2012-priser				
	2011	2012	2013	2014	2015
Innbyggertilskudd	64 576	70 325	70 306	70 042	69 976
Utgiftsutjevning	12 149	15 565	15 806	15 869	15 472
Overgangsordning/Ingar	-499	-234	0	0	0
Utenfor overgangsordn.	924	727	727	727	727



Nord-Norge-tilskudd	9 380	9 702	9 731	9 785	9 820
Skjønnstilskudd	1 910	2 074	2 074	2 074	2 074
Inntektsutjevning skatt	14 500	14 087	14 025	13 920	13 775
Sum rammetilskudd	102 940	112 247	112 669	112 418	111 844
Skatteinntekter	55 960	59 862	59 596	59 151	58 533
Sum skatt og ramme-tilskudd (avrundet)	158 900	172 100	172 300	171 600	170 400

Beregningsgrunnlaget for innbyggertilskudd og utgiftsutjevningen er befolkningstall pr 1. juli i året før budsjettåret. Det betyr at disse delene av rammetilskuddet er endelige tall, men inntektsutjevningen vil bli endret i hht oppdaterte befolkningstall pr 1. januar i budsjettåret.

### 4.2.2 Eiendomsskatt

Eiendomsskatt er eneste form for fri inntekt som kommunen selv kan beslutte.

Rådmannen foreslo i budsjettet for 2010 og 2011 innføring av eiendomsskatt for å opprettholde kommunens tjenestenivå, men dette ble ikke vedtatt.

### 4.2.3 Momskompensasjon

Momskompensasjonsordningen ble innført fra 2004. Formålet med ordningen er å nøytralisere de konkurransevridninger som kan oppstå som følge av merverdiavgiften, ved at kommunenes kjøp av varer og tjenester fra private gjennom ordningen blir likestilt med kommunal egenproduksjon.

Ordningen skal være selvfinansierende ved at kommunene får refundert momsen på kjøp av varer og tjenester, samtidig som kommunene trekkes i rammetilskuddet med noenlunde tilsvarende beløp som momsrefusjonen utgjør.

I konsekvensjustert budsjett er det forutsatt at all momskompensasjon på investeringer i økonomiplanperioden overføres fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet, slik at kompensasjonen går til dekking av de aktuelle investeringene. Regnskapsreglene (overgangsregler) krever kun at 40 % overføres i år 2011, 60 % i 2012, 80 % i 2013. Fra år 2014 skal all momsrefusjon for investeringer inntektsføres i investeringsregnskapet.

### 4.2.4 Andre generelle statstilskudd

#### **Rentekompensasjon for investeringer**

Skole: I f m Reform 97 får vi kompensert renter og avdrag ut fra et grunnlag på 3 268 000 kr. Refusjonen ligger på 0,19 mill kr i 2011.

I f m renovering av Sentralskolen får vi rentetilskudd ut fra et grunnlag på 9 405 000 kr. Refusjonen for 2011 er beregnet til vel 0,26 mill kr.



Eldreomsorg: Vi får kompensasjon for omsorgsboliger med i alt 0,5 mill kr (0,1 mill. overføres til SørBo). For sykehjemsplassene får vi kompensasjon på ca 1,0 mill kr.

Samlet rentekompensasjon utgjør ca 2,0 mill kr (forutsatt 3,5 % rente i 2012).

### 4.2.5 Bundne avsetninger og bruk av disse

Budsjettetert avsetning til bundne fond i år 2012 består av følgende:

Selvkost (VAR)	1 504 000,-
Viltfond	10 000,-
<u>Næringsfondet</u>	<u>670 000,-</u>
Sum	2 184 000,-

Bruk av bundne fond år 2012:

Næringsfondet	- 670 000,-
Skoler, refusjon	- 116 000,-
Boligtjenesten bruk av tilsk	- 200 000,-
<u>Feietjenesten</u>	<u>- 65 000,-</u>
Sum	- 1 051 000,-

Årsaken til at avsetningen til selvkost er så stor i år 2012, er at Vann vil ha dekket inn resterende tidligere underskudd i år 2010. Det er foreslått nye Vann investeringer (jamfør investeringskapitlet) i år 2011 / 2012, men disse blir ikke ferdigstilt før i 2012, og vil derved ikke bli med i avskrivningsgrunnlaget før i 2013. For å unngå store hopp ned og opp, holdes imidlertid vannavgiften stabil.

Årets tilskudd til næringsfondet føres mot bundet næringsfond. Når næringsbevilgninger gis, belastes dette næringsfondet (bruk av bundet fond).

### 4.3 **Lønns- og prisvekst, pensjonsutgifter, arbeidsgiveravgift, premieavvik**

#### Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås lønns- og prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2011 – 2012 til 3,25 prosent. Kommunenes lønns- og prisvekst opplyses å være kompensert ved økning i rammetilskuddet.

Kommunal deflator er sammensatt av forventet lønnsvekst og prisveksten på varer og tjenester:

Lønnsvekst	4,00 %	(teller 2/3 deler)
Prisvekst	<u>1,80 %</u>	(teller 1/3 deler)
Samlet gjennomsnitt	<u>3,25 %</u>	



### Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er pensjonskostnaden satt på grunnlag av erfaringstall, prognoser og aktuarberegninger fra kommunens pensjonsleverandører VITAL, KLP og Statens pensjonskasse. Følgende beregningssatser er brukt for 2012:

- KLP/VITAL            21,2 % av brutto lønnsutgift
- STP                    11,24 % av brutto lønnsutgift

Pensjonskostnaden i budsjettet øker kraftig sammenlignet med budsjett år 2011. Årsaken har med statlige endringer av forutsetningene for pensjonsberegningen. I tillegg er det ute på høring et forslag om endring av amortiseringstid (tilbakebetalingstid) for premieavvik fra 15 til 10 år. Dette er tatt inn i pensjonsberegningene hos selskapene og påvirker derved endring av pensjonspremien.

### Premieavvik

Et positivt premieavvik betyr at premieinnbetalingen til pensjonsleverandør har vært større enn pensjonskostnaden kommunen kan belaste i regnskapet. Et positivt premieavvik skal inntektsføres i kommuneregnskapet. Det er viktig å legge merke til at dette er en inntekt som ikke medfører noen innbetaling, og ikke burde gå til å dekke annen aktivitet i kommunen. Tvert om, dette er en inntekt som har medført utbetaling (forverret kommunens likviditet). Et positivt premieavvik føres deretter med 1/10 per år som kostnad inn i kommuneregnskapet de neste 10 årene. (tidligere 1/15 over 15 år)

Per 1.1.2011 var det akkumulerte ”positive” premieavviket i Sørreisa kommune 14,9 millioner. Det vil også regnskapsføres et ”positivt” premieavvik i år 2011. Positivt premieavvik er en stor belastning for kommunens likviditet, da pensjonspremien er betalt, men kostnaden vises ikke i kommunens regnskap.

I dette budsjettgrunlaget er det forutsatt et ”positivt” premieavvik (inkludert effekt arbeidsgiveravgift) i år 2012 med 6 millioner. 1 mill av dette er foreslått avsatt til ubundet fond i 2012, slik at effekten av positivt premieavvik reduseres.

Det er gjeldende regnskapsregler som pålegger kommunen å føre premieavvik som beskrevet ovenfor. (Flere kommuner har valgt å opprette fond for å nulle ut effekten av inntektsføring av positive premieavvik).

### Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgiften i vårt geografiske område er 5,1 %. Ingen endringer fra 2011 til 2012.

## **4.4 Renter og avdrag**

Renter på lån med fast rente er lagt inn etter gjeldende satser i bindingsperiodene.

På lån med flytende rente er det lagt inn en rente på 3,67 % i 2012, 4 % i 2013, 4,5 % i 2014, og 5,0 i 2015. Gjennomsnittlig flytende rente i år 2012 tar høyde for at renten vil stige litt til neste år. Nåværende p.t. - rente er 3,17 %.



Samla renteutgift på lån i 2012 er beregnet til 9,77 mill kr.  
Låneavdrag i 2012 er satt slik som vedtatt i inneværende økonomiplanperiode, med tillegg av nye investeringer, til 8,9 mill kr.

Tabellen viser kommunens låneportefølje i 2012 (1000 kr).

	Husbanken	Kommunal- banken	KLP Kommune- kreditt	Sum
Fast rente	15 376	14 285	65 506	95 167
Flytende rente	3 827	147 441	0	151 268
Nye lån ihht investeringsoversikt (utover det som allerede er vedtatt i øp):				3 540
Nye lån selvkost 3,8 mill + viderefremidlingslån husbanken 4,0 mill				7 800
Sum lånegjeld – grunnlag for beregning av renter og avdrag 2012				257 775

Av dette er Gjerdsletta barnehage finansiert med 11,4 mill over 40 år med avdragsfrihet til år 2016.

### **Eksempel avdragsutsettelse**

Avdragsutsettelse på 4,0 millioner i 10 år, ved 5,0 % rente, gir i løpet av de 10 årene en merkostnad i renter på 2,5 millioner. Det vil si 2,5 millioner i mindre handlingsrom/tilbud til innbyggerne i løpet av de 10 årene. Avdragene på 4 mill. skal også betales etter de 10 årene.

Kommuner har kun lån med like avdrag per år i hele nedbetalingstiden, dette i henhold til lånebestemmelsen i kommuneloven. Det første lånet i Sørreisa kommune er først nedbetalt om 11 år. Det vil si at avdragsbelastningen vil være lik (+ eventuelle avdrag nye lån) 11 år fremover. Avdragsutsettelser gjør at tiden før første lån er nedbetalt forlenges ytterligere. Og det vil medføre at tidspunktet for "friskmelding" av kommunens økonomi vil skyves ut i tid.

Optimalt sett bør ikke Sørreisa foreta nye større investeringer gjøres før noen av de eksisterende lånene er nedbetalt.

## **4.5 Likviditet/finansforvaltning**

### **Likviditet**

Likviditeten har i Sørreisa kommune vært anstrengt i flere år. Kommunen har en kassakreditt på 20 millioner, og denne har blitt benyttet nesten fullt ut store deler av året i år. Hovedårsaken er akkumulerte positive premieavvik.

### **Finansforvaltning**

Nytt finansreglement ble vedtatt av Kommunestyret 16.9.2010. Rutiner for finansforvaltning ble vedtatt av Kommunestyret 29.09.11.



#### 4.6 Kommunens økonomiske situasjon

I vurderingene av kommunens økonomiske situasjon og kommunens drift på de forskjellige rammeområder, er det foretatt sammenligninger med andre norske kommuner.

Vårt utvalg av sammenligningstall er hentet fra Statistisk sentralbyrås hjemmeside, Kostra. Her kan alle interesserte gå inn å finne flere interessante statistikker enn det som er tatt med i denne budsjettutredningen. I tabellene nedenfor er Sørreisa sammenlignet med sammenlignbare kommuner benevnt som Grp.2, gjennomsnittet for Troms, og med gjennomsnittstall for alle landets kommuner utenom Oslo.

I tabellen nedenfor vises noen nøkkeltall fra KOSTRA 2010 for å illustrere Sørreisa kommunes overordnede økonomiske situasjon og utfordringer.

	Sørreisa	Grp. 2	Troms	Landet u/Oslo
Frie inntekter pr innbygger (1000 kr)	40	42	39	35
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,8 %	2,7 %	2,4 %	2,2 %
Brutto driftsinntekter pr innbygger (1000 kr)	63	70	68	60
Brutto driftsutgifter pr innbygger (1000 kr)	52	58	56	48
Netto lånegjeld pr innbygger (1000 kr)	64	48	61	40
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	0,3 %	22,7 %	10,1 %	22,9 %

Oppstillingen viser at Sørreisa kommune har en inntektssituasjon som ligger under gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner i gruppe 2, men noe over gjennomsnittet for Troms. Det er imidlertid slik at gjennomsnittet trekkes ned av de største kommunene. At inntektene er noe lavere i gjennomsnitt på landsbasis skyldes for en del ekstra tilskudd til nord-norske kommuner, men også her at store kommuner trekker ned gjennomsnittet.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter viser om kommunen har midler til overføring til kapital, avsetning til fond, eller eventuelt inndekning av tidligere års underskudd. I henhold til Statsbudsjett og Fylkesmann må en sunn kommuneøkonomi vise et overskudd på 3 % for at kommunens formue ikke skal forringes. Dette er også rådet for at det skal være politisk handlingsrom, og mulighet for investeringer til for eksempel oppgradering vei.

Lav arbeidskapital, her målt i % av driftsinntektene, dokumenterer svak likviditet og behov for driftslån (kassakredit). Kommunens likviditetssituasjon er blitt svekket over tid, i hovedsak som en følge av reelle underskudd i driftsregnskapet, oppbruk av fondsmidler, og positivt premieavvik, i hele perioden siden 2002.

	Sørreisa	Gj.sn Gr 2	Gj. Troms	Gj. landet utenom Oslo
Kostra 2010				



Rente og avdrag netto, i prosent av brutto driftsinntekter	7,8 %	3,1 %	5,1 %	2,9 %
Avdragsutgifter netto, i prosent av brutto driftsinntekter	4,1 %	3,3 %	3,1 %	3,0 %
Renteutgifter netto, i prosent av brutto driftsinntekter	3,7 %	-0,2 %	2,0 %	-0,0 %

Lånegjeld pr innbygger illustrerer kommunens hovedutfordring. Selv med avdragsutsettelse og ekstremt lavt rentenivå måtte Sørreisa bruke hele 7,8 % av sine driftsinntekter til renter og avdrag i 2010. Gjennomsnittet for Troms var 5,1 % og for kommuner i gruppe 2 var gjennomsnittet 3,1 %.

For at Sørreisa skulle betalt alle avdrag og ha samme % netto driftsresultat som gjennomsnittene, måtte Sørreisa i gjennomsnitt bruke ca 6,6 % mindre på alle andre tjenester.

Det er også interessant å legge merke til at Gr 2. og landet u/Oslo hadde netto renteinntekter i år 2010.

## 4.7 Regnskapsmessig merforbruk

Er nå dekket inn ihht. kommunestyrevedtak på disponering av regnskapsmessig mindreforbruk for 2010 i juni 2011. Denne inndekningen forutsetter at kommunen ikke går med nytt merforbruk i 2011.

## 4.8 Robek

Kommunal- og regionaldepartementets Robek-register (register om betinget godkjenning og kontroll). Kommuner som har vedtatt et årsbudsjett eller en økonomiplan i ubalanse, kommuner som har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal dekkes inn over mer enn to år, og kommuner som ikke følger en vedtatt plan for inndekning av tidligere års underskudd, blir ført på Robek lista. Kommuner på Robek lista må blant annet ha Fylkesmannens godkjenning av budsjett, alle låneopptak, langsiktige leieavtaler, lånegarantier osv.

Sørreisa kommune ble innmeldt våren 2010 på ROBEEK listen. Høsten 2011 ble kommunen utmeldt igjen som følge av kommunestyrets vedtak om inndekning av samtlige tidligere års merforbruk. Sørreisa kommune har likevel et stykke igjen før økonomien kan kalles friskmeldt, jfr Fylkesmannens tale til Kommunestyret i vår.

## 5 Investeringer

### Generelt:

Over år har Sørreisa kommune som andre kommuner, ikke kunnet prioritere vedlikehold av eiendomsmassen grunnet anstrengt økonomi.

I Sørreisa kommune medfører de årlige bevilgningene at det kan gjennomføres vedlikehold under kr 30,- pr m<sup>2</sup>. Sammenlignet med fylkeskommunen har de et vedlikeholdsbudsjett som utgjør omlag kr 112,- pr m<sup>2</sup>. For å kunne ha en tilsvarende standard på bygningsvedlikeholdet må det i Sørreisa kommune bevilges mer enn 2 mill pr år.



I det følgende vil rådmannen spesielt kommentere investeringstiltak som er lagt inn for årene 2012 og 2013.

### **Investeringsprosjekt fra økonomiplan 2011-2014**

#### **Investeringsreserve:**

Det er lagt inn en investeringsreserve på 1.750.000,- i år 2012 for å handtere utforutsette kostnader. Årsaken er at kommunens bygg har et stort vedlikeholdsetterslep, og at mye av kommunens utstyr er gammelt. I tillegg er det avdekket lekkasje på flere av byggenes tak.

#### **Nytt telefonsystem:**

Det systemet som vi har er forholdsvis gammelt og skulle det komme en situasjon hvor vi ville ha behov for reparasjoner vil det sannsynligvis bli vanskelig å skaffe deler. Prosjektet ligger inne i inneværende økonomiplan.

### **Investeringsprosjekt (nye) for økonomiplanperioden 2012-2015:**

#### **Renovering svømmehallen:**

I budsjettokumentet for 2011 skrev rådmannen følgende:

”I budsjettet for 2007 ble renovering svømmehallen m/garderober satt opp i investeringsbudsjettet. Kostnadsrammen den gang var satt til 12 mill kr. Kommunen var tildelt spillemidler med 5 mill kr. Prosjektet ble som kjent ikke gjennomført og ble tatt ut av økonomiplanen for budsjett 2008.

Som tidligere orientert om har det vært utprøvd ordning med betjeningsfrie haller noe som rådmannen har frarådet blant annet ut fra byggets alder og manglende vedlikehold/renovering. Vi ble i sommer gjort kjent med at det var oppdaget et rør i tilknytning til selve bassenget som var rustet og som kunne springe lekk når som helst. En slik lekkasje ville medføre at det meste av vannet i bassenget hadde lekket ut og forårsaket store vannskader i idrettshallen og andre deler av bygget. Rådmannen vil med dette gjøre kommunestyret oppmerksom på svømmehallens tilstand. Det er foretatt ei befaring av anleggets røranlegg og ut fra dette kan ikke rådmannen gi garantier i forhold til anleggets sikkerhet. Det utelukkes derfor ikke at anlegget kan bli stengt på kort varsel i påvente av vedlikehold ev renovering.

Renovering av svømmehallen omgjort til dagens pris (Lønns- og prisstigning) vil sannsynligvis beløpe seg til omlag 20 mill kr. Det opplyses at renovering av svømmehallen står på lista vedr tildeling av tippemidler. Imidlertid vil ikke rådmannen med bakgrunn i den økonomiske situasjonen tilrå denne investeringa.”

Svømmehallens tilstand tilsier at vi må komme i gang med planlegginga vedr renovering av svømmehallen. Tiltaket er tilskuddberettiget fra tippemidlene Det må tas hensyn til når vi kan forvente tilskudd herfra. Imidlertid innebærer prosjektet grundig planlegging og til det meste av planlegginga må det innhentes spesiell kompetanse som er offentlig godkjent innenfor området. Det foreslås at planlegginga starter i 2012.

#### **Sørreisa kapell – utbedring sørveggen**



Dette er et prosjekt som flere ganger har vært drøftet med menigheten. Fra teknisk sektor har den såkalte "sørveggen" vært vurdert. Blant annet viser det seg at byggematerialet (stein og betong) forvitres og det er dannet sprekker. Videre viser det seg at også grunnmuren har sprekker. Det opplyses rentekompensasjonsordninga vil opphøre om noen år. Prosjektet skulle egentlig ha vært tatt inn på 2012 budsjettet, men rådmannen har valgt ut fra den økonomiske situasjonen å foreslå at det settes inn i 2013. Imidlertid må prosjektet vurderes fram i tid dersom rentekompensasjonsordninga opphører allerede neste år.

### **Ny brannbil:**

Ut fra ei total vurdering foreslår rådmannen å sette denne investeringa inn i år 2015. Nåværende brannbil er en Unimog fra 1986.

### **Klippeutstyr og kontrollutstyr brannvesen:**

Klippeutstyret som Sørreisa brannvesen har i dag er 25 år og er bygd for å takle den tids bilkonstruksjon. Dagens biler er kraftig forsterket i bjelker og stolper og dette har medført at vi ikke har klippekraft til å takle dagens biler. Trafikkulykker hvor blant annet buss og lastebiler er involvert, vil brannvesenet ha store problemer med å frigjøre fastklemte personer, som må klippes løs.

Det stilles nå krav i forhold til kontroll av håndslukningsapparat ihht NS 3910. For denne kontrollen som også innebærer fylling og service på apparatene er det behov for utstyr.

### **Grunnkurs brannpersonell:**

DSB (direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) har stilt krav om at alt brannpersonell i Norge skal ha en minimums utdanning. Denne utdanningen skal være avsluttet før 2013. Dette vil si at vi må skolere alt av personell lokalt etter en modell som Norges brannskole har utarbeidet. Norges brannskole har ikke kapasitet på selve skolen slik at opplæringa vil bli gjennomført lokalt med instruktører fra eget korps. Sørreisa brannvesen har 8 av totalt 20 plasser i denne opplæringa. Resterende plasser blir tildelt nabokommuner som har samme behov.

### **Nye kopimaskiner:**

Over år har kommunen ryddet i sine avtaler slik at vi nå har kun en leverandør på kopiering. Dette er både effektivt og økonomisk.

Hovedkopieringsmaskin som står i servicekontoret, ble anskaffet i 2007 og er etter hvert blitt usikker i drift og det vil være nødvendig å kjøpe ny. Når det gjelder øvrige kopimaskiner i kommunen (skole, barnehage osv) er det noen nye og noen gamle. Rådmannen vurderer at det vil være behov for ei total gjennomgang av kopieringsutstyret selv om det vil være bare behov for å skifte ut noe. Sørreisa kommune er med på FKIT fylkeskommunens innkjøpssamarbeid og kontorutstyr er en av de anbudene som er planlagt i 2012.

### **Senger og nattbord til sykehjemmet:**

I forbindelse med renovering av sykehjemmet ble det foretatt delvis innkjøp av nye senger. Ingen nye nattbord ble innkjøpt. De gamle sengene er utslitt og det vil derfor være behov for å erstatte disse. Videre er det behov for å anskaffe noen nye nattbord. Investeringen vurderes å være påkrevd og er foreslått satt opp i 2012.

### **Garasjer til omsorgstjenesten:**



Dette er i utgangspunktet en del av planene i forbindelse med renovering og utbygging av Omsorgssenteret (sykehjemmet). Kommunen ble i sin tid innvilget 2 mill kroner for å ferdigstille uteområdet omkring senteret. Tilskuddsordninga var her som ellers at kommunens andel skulle være tilsvarende tilskuddet. Imidlertid måtte vi si fra oss 75 % av tilskuddet på grunn av kommunens økonomiske situasjon.

Behov for garasjelegg/carporter er absolutt tilstede. Dette vil lette arbeidsbyrden til de ansatte i hjemmetjenesten og psykiatrien som daglig er avhengig av biler i tjenesten. I planene inngår også 2 plasser for legeuttrykningsbiler. Prosjektet er også beregnet å gi større effektivitet i og med at det vinterstid brukes ca 1,5 time pr dag for å bli skrape is fra bilruter til 5 biler. Denne tiden kan brukes til flere tjenesteoppdrag som er beregnet å utgjøre 3 flere besøk daglig. Da det vil være behov for nærmere detaljplanlegging er prosjektet foreslått satt opp i 2013.

### **Epostsystem og oppgradering Office:**

#### ***E-Post***

Kommunens epost system pr i dag er utdatert og er ifra 2006, da ble den sist oppdatert. Vi har behov for å oppgradere denne, og ny løsning vil være basert på Microsoft Exchange 2010. Nytt epostsystem gir også en rekke andre funksjoner og muligheter som vil komme når vi går i gang med nytt telefoni system 2012/2013.

Det vil også være mulig å arkivere epost direkte fra klienten hos sluttbrukeren og inn i vårt arkivsystem. Det vil også løse problemene med at en rekke epost mottakere ikke får åpnet og lest sin epost pga avsender sitter på Microsoft basert system av nyere dato.

#### ***Office***

Kommunen kjører i dag Office 2003 Standard, og er en gammel utgave i forhold til dagens krav for våre brukere. Den mangler også en rekke funksjoner, samtidig så vil den fungere dårlig mot vår nye epost løsning. Andre kommuner har også gått i gang med oppgradering av Office, og vil ikke Sørreisa gjøre dette så vil vi henge etter i de muligheter som er i den nye Office 2010 Standard.

### **Elektronisk meldesystem PLO**

Investeringer til programvare pleie og omsorgstjenester og helsestasjon bygger på Helsedirektoratets Nasjonale Meldingsløft - Meldingsløftet i kommunene. Meldingsløftet i kommunene (MiK) er i region nord organisert gjennom FUNNKe-prosjektet, som ledes av Nasjonalt senter for samhandling og telemedisin (NST). Formålet med Meldingsløftet i kommunene 2010-2011 er utbredelse av effektiv, helhetlig og fungerende informasjonsutveksling mellom kommunehelsetjenesten og deres samarbeidsaktører i helsesektoren. I dette inngår legekantor, pleie- og omsorgstjenesten, helsestasjoner og helseforetak som samarbeidspartnere.

Elektronisk meldingsutveksling i helsesektoren krever en del tekniske forutsetninger som i stor grad allerede er på plass i region nord. Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) og fastlegene har i mange år hatt elektronisk meldingsutveksling. Nå skal også pleie- og omsorgstjenesten og helsestasjonen samhandle elektronisk med både fastleger og sykehus.

### **Nye PC'er til datarom og mediatek, trådløs nett Sentralskolen:**



Det er behov for å oppgradere maskinparken for datarommet og mediateket på Sentralskolen på grunn av at maskinene her er gammel og utslitt. Maskinene er 7–8 år og det brukes mye tid til å få disse til å fungere i forbindelse med undervisninga. Det er også store krav til kommunen at teknologien fungerer ved avlegging av de nasjonale prøvene. Antallet som må skiftes ut er 40 maskiner og forventet levetid på disse er fra 4-5 år. Investeringen er nødvendig og forelås tatt med i 2012.

### **Ipad og opplæring nye politikere:**

Det har vært orientert om hensikten med å innføre såkalte papirløse møter. Noen kommuner har allerede prøvd ut bruk/overføring av dokumenter til. Opplæring og anskaffelse av såkalte Ipad'er beløper seg til 250 000 kr. Ordninga med papirløse møter er etter formannskapetets anbefaling å gjelde for kommunestyret med noen varamedlemmer – dvs om lag 23 representanter.

### **Utbygging av legekontor:**

Fra Legekantoret Stakkevold er det signalisert at de vil redusere antall personer på pasientlisten. Dette vil innebære at det kommunale legekantoret vil få flere pasienter. Legelokalene er allerede for små, men løses midlertidig med bruk av kontor annet plass i kommunehuset. Teknisk sektor har vurdert ev. ombygginger blant annet ved inngangen som brukes til øyeblikkelig hjelp. I vurderinga er det også antydning at dette vil bli den billigste løsningen. Arbeidet bør starte i løpet av høsten 2012 og være ferdigstilt innen utgangen av året.

### **EPS:**

På kommunehuset har det i flere år vært planlagt å sikre at overflatevann ikke kommer inn i kjelleren. I forbindelse med lekkasje i kjelleren på den såkalte kokkeskolen ble det for 3 år siden installert et system kalt EPS som har fungert godt. Systemet går ut på at det brukes svakstrøm som trenger fuktigheta ut av veggene. Dette systemet planlegges brukt også på kommunehuset.

### **Egenkapitalinnskudd KLP**

Det skal årlig innbetales egenkapitalinnskudd til KLP på **ca kr 70 000**. Dette kan ikke lånefinansieres, og foreslås finansiert via overføring fra driftsregnskapet.

### **Renovering og ventilasjon Gottesjord og Skøelv skole**

Det er i 2011 avsatt 400.000 til utredning av alternativ bruk av lokalene som nå benyttes til kokkeskole med tanke på alternativ skolestruktur. I påvente av dette resultatet er det ikke tatt med utgifter til renovering av disse skolene i forslaget til investeringer.

### **Investeringsbehov innenfor selvkostområdet**

#### **Hemmingsjord boligfelt:**

Rådmannen skrev bla følgende i budsjettokumentet for 2011:

”Dersom Hemmingsjord boligfelt skal bygges ut må kommunen i tillegg gjøre følgende for å klargjøre feltet (vil medføre økte gebyrer på avløp):



- Avløpsutbygging med renseanlegg og framføring av vann med trykkøkning vil koste omlag 3,5 mill.
- Vannforsyningen vil være usikker før det bygges høydebasseng for Hemmingsjord. Dette har ingen direkte sammenheng med det nye boligfeltet. Et høydebasseng for Hemmingsjord vil sikre vanntilførselen i en periode selv med strømbrudd. Et høydebasseng vil koste om lag 4, 0 mill og var medtatt i den opprinnelige hovedplan vann.”

Etter flere henvendelser fra aktuelle boligbyggere som ønsker å bygge i dette området, vedtok kommunestyret i sak 33/11 (23.06.11) følgende

1. *Det tas initiativ til at Hemmingsjordlia boligfelt klargjøres for utbygging. I 2012 i samarbeid med Sørreisa kommune. Det anbefales at de kommunale investeringer inntas i investeringsbudsjettet 2012.*
2. *Det sees på mulighetene for finansiering og samarbeide i likhet med Langhaugen boligfelt.*

Saken er tatt inn i investeringsbudsjettet med forslag om gjennomføring i 2012.

### **Hemmingsjord vannverk – høydebasseng**

Dette kan utsettes til sammenbindinga av Vegavatn og når boligfeltutbygginga er i gang. Forslaget er at det tas med i investeringsbudsjettet fra 2014.

### **Trykkøkning vann Bakkejord**

Det er dårlig vanntrykk i Bakkejordområdet/Skarpvollen boligfelt og der er nødvendig å øke vanntrykket. Investeringa er satt opp i 2015

### **Utskifting av sluser vannverkskummer gammelt nett**

Der er mange dårlige vannverkskummer. Det vurderes at arbeidet med utskifting bør foregå kontinuerlig. I 2012 er det satt av kr 800 000 til denne utbedringa. Ved senere års investeringsbehov må det foretas ei oppsummering hvor langt utbedringsarbeidet er kommet og ev. vurdere videre avsetning på investeringsbudsjettet.

### **Utskrifting av gamle vannledninger**

Dette er også et arbeid som bør foregå kontinuerlig. Det er satt av kr 500 000 på 2012 budsjettet. Også her må det ved budsjettårets slutt foreta ei vurdering hvor langt arbeide er kommet og ev. foreslå nye avsetninger til videre utskifting.

### **Sanering Leirbog vannverk**

I 2003/04 ble dette vannverket nedlagt. Fjerning av anlegget har tidligere ikke vært prioritert. Rådmannen mener det er viktig å fjerne utstyr og anlegg som ikke lenger er i bruk. Kostnadene til sanering er satt inn på investeringsbudsjettet med kr 500 000 i 2012.



**Forslag til investeringer i økonomiplanperioden  
(driftskonsekvenser er innarbeidet i driftsbudsjettet)  
Budsjettskjema 2B Investeringsbudsjett pr. prosjekt**

Tall i hele 1000

**Vedtatt inneværende økonomiplanperiode:**

Ansv	Ordinære investeringer	2011	2012	2013	2014	2015	Sum
122	Nytt telefonisystem		300				300
100	Investeringsreserve	575	1750	1400	2000		5725
202	Alt. Bruk av kokkeskolen	400					400
150	Gjerde rundt næringsområde Gottesjord	190					190
610	Bil oppmålingstjenesten	250					250
650	Røykdykkerutstyr	190					190
670	Egenand trafikkikkerhet			650			650
122	Nye servere og datautstyr	595					595
	<b>Selvkostområder</b>						<b>0</b>
620	Vannverksutbygginger	7000	3800				10800
640	Miljøstasjon	150					150
	<b>Sum</b>	<b>9350</b>	<b>5850</b>	<b>2050</b>	<b>2000</b>	<b>0</b>	<b>19250</b>
	herav lånefinansiert	-	-	-	-		-
	9150	-5800	-2000	-2000			18950
	Ovf fra drift til investering	-200	-60	-50			-310
	Sum finansiering	-	-	-	-		-
	9350	-5860	-2050	-2000	0		19260

**Nye investeringer fom 2012:**

**Ansv Ordinære investeringer:**

540	Renovering svømmehall. Tilskuddsberettiget	500	5000	12500			18000
615	Sørreisa kapell - utbedring av sørvegg. Rentekomp		5000				5000
650	Ny brannbil				1500		1500
650	Klippeutstyr og kontrollutstyr brannvesen	400					400
650	Grunnkurs brannpersonell. Pålagt innen 2013			150			150
125	Nye kopimaskiner	200					200
340	Senger og nattbord sykehjem	200					200
343	Garasjer til omsorgstjenesten		1000				1000
122	Epostsystem og oppgradering office	300					300
340	Elektronisk meldesystem PLO	275					275
211	Nye pc'er til datarom og mediatek, trådløst nett sentralsk	200					200
100	Ipad og opplæring til nye politikere (KSTY)	250					250
615	utbygging legekantor	600					600
615	EPS		400				400
	<b>Sum ordinære</b>	<b>2925</b>	<b>11550</b>	<b>12500</b>	<b>1500</b>		<b>28475</b>
	<b>Selvkostområder:</b>						
620	Hemmingsjord boligfelt - avløp og vann	2000	2000				4000
620	Hemmingsjord vannverk - høydebasseng			2000	2000		4000
620	Trykkøkning vann Bakkejord				1000		1000
620	Utskifting av sluser vannverkskummer gammelt nett	800					800
620	Utskifting av gamle vannledninger	500					500
620	Sanering Leirbog vannverk	500					500
	<b>Sum selvkost</b>	<b>3800</b>	<b>2000</b>	<b>2000</b>	<b>3000</b>		<b>10800</b>
	<b>Sum nye investeringer</b>	<b>6725</b>	<b>13550</b>	<b>14500</b>	<b>4500</b>		<b>39275</b>

**Totalt alle investeringer:**

<b>Ordinære</b>		<b>4975</b>	<b>13600</b>	<b>14500</b>	<b>1500</b>	<b>34575</b>
<b>Selvkost</b>		<b>7600</b>	<b>2000</b>	<b>2000</b>	<b>3000</b>	<b>14600</b>
<b>Sum</b>		<b>12575</b>	<b>15600</b>	<b>16500</b>	<b>4500</b>	<b>49175</b>
<b>Finansiert:</b>						
<b>Ovf fra drift til investering (momskomp)</b>		<b>-995</b>	<b>-2720</b>	<b>-2900</b>	<b>-300</b>	<b>-6915</b>
<b>Tilskudd renovering svømmehall</b>			<b>-2500</b>	<b>-6500</b>		<b>-9000</b>
<b>Låneopptak</b>		<b>11580</b>	<b>10380</b>	<b>7100</b>	<b>4200</b>	<b>33260</b>

## 6 Drift

### 6.1 Organisering av budsjettet

Sørreisa kommune har organisert driftsbudsjettet i følgende rammeområder:

1. Politisk styring og felles drift
2. Undervisning og barnehager
3. Helse og sosial, pleie og omsorg, rehabilitering
4. Kirke
5. Kultur og idrett
6. Teknisk og planlegging

Hvert rammeområde kan bestå av en eller flere driftsenheter, hvor kommunens tjenesteproduksjon skjer.

### 6.2 Rammeområdene

Nedenfor gis en kort beskrivelse av de forskjellige rammeområdene. For hvert rammeområde forklares hovedmomentene i konsekvensjustert budsjettet fra år 2011 til år 2012.

Konsekvensjustert budsjett er at man med utgangspunkt i budsjett år 2011 justerer for faktisk lønnsvekst, betalingsregulativ år 2012, statsbudsjettet, vedtak i Kommunestyret og andre endringer i kostnader og inntekter som ikke er mulig å unngå (for eksempel at det nå er flere barn under omsorg enn tidligere).

Det er lagt inn 4 % lønnsvekst år 2012.

For driftskontoer er disse ikke kompensert for prisvekst. Kun beløp knyttet til faste avtaler (der man har mottatt varsel om prisvekst) er prisregulert.

Strøm var for lavt budsjettet i år 2010, og budsjettet for 2011 ble derfor økt. Det er ikke foretatt ytterligere økning av strømbudsjettet da vi avventer å se effekten av enøk-tiltak i tillegg til at vi nå har inngått ny avtale med Fjordkraft sammen med Tromsgruppen (Troms fylkeskommune og 15 andre troms-kommuner) som gir oss en lavere og sikrere strømpris for 2012 (80 % fast til 36 øre/kwh).

Inntektssiden er budsjettet i henhold til vedtatt betalingsregulativ år 2011. Prisene er generelt økt med 3,3 % (unntak: statlige maksimalpriser).



Det er ikke budsjettert med noen økninger av stillinger, og det er ikke lagt inn noen ”buffere” noen plasser. Konsekvensjustert budsjett er svært stramt, og hvis uforutsette kostnader oppstår vil dette medføre budsjettoverskridelser. Det vil da være nødvendig med økte nedstyringstiltak i løpet av året for å unngå regnskapsunderskudd i år 2012.

### 6.2.1 Rammeområde 1 Politisk styring og felles drift

Rammeområdet inneholder følgende tjenester i 2012

- Kommunestyret og formannskapet
- Overformyndert
- Eldrerådet
- Revisjon og kontrollutvalg
- Interkommunalt samarbeid (Midt-Troms regionråd)
- Rådmannskontor m/personal- og økonomisjef
- Skolefaglig rådgiver
- Økonomienhet
- EDB-drift (inkl skolene)
- Servicekontor
- Næringsutvikling
- Diverse fellesutgifter (KS-kontingent, Årsgebyr bedriftshelsetjeneste)
- Frikjøp tillitsvalgte
- Kommunehuset
- Prosjekter

Økonomiske nøkkeltall fra KOSTRA 2010:

	Sørreisa	Grp 2	Troms	Landet u/Oslo
Netto driftsutgift pr innbygger til adm, styring og fellesutg (kr)	2 969	4 998	3 471	3 199
Brutto driftsutgift pr innbygger til administrasjon (kr)	3 292	5 610	4 008	3 720
Brutto driftsutgift pr innbygger til politisk styring (kr)	401	694	393	335

Sørreisas netto driftsutgift pr innbygger til administrasjon i 2010 lå under gjennomsnittet enn for Troms, Grp. 2. og landet u/Oslo. Sørreisa kommune bruker mer per innbygger til politisk styring enn gj. sn. i Troms og landet u/Oslo, men mindre enn i Grp. 2.

#### Rammeområde 1 – konsekvensjustert budsjett 2011 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	12 319	13 032	17 807
Inntekt	-3 658	-2 764	-2 654
<b>Nettoramme</b>	<b>8 660</b>	<b>10 268</b>	<b>15 153</b>



**Konsekvensjustert budsjett:**

Inntektsføring av premieavvik er flyttet fra ramme 1 til ramme 9. Premieavviket bokføres på utgiftspost uavhengig om premieavvik for det enkelte år er positivt(inntekt) eller negativt(utgift). Dette forklarer den høye utgiftsøkningen.

Det ble i 2011 vedtatt å gjenopprette stilling som helsefaglig rådgiver. Denne lønnes 50 % på ramme 1 og 50 % på ramme 3.

Det er tatt høyde for en godtgjørelsesøkning på 4 % til folkevalgte i år 2012.

Årsgebyr Bedriftshelsetjeneste ligger på dette rammeområdet og skal ihht. Kostra bokføres som fellesutgift.

Prosjektstilling 40 % Kvalitetskommuneprosjektet (reduisert sykefravær) er videreført.

	Sørreisa	Grp 2	Troms	Landet u/Oslo
Fysisk planl, kulturminner, natur og nærmiljø – netto driftsutg pr innb (kr)	236	547	473	507
Alder for kommuneplanens samfunnsdel (år)	17	7	17	6

Kommunen har en utfordring når det gjelder kommunal planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel som er 17 år.

**6.2.2 Rammeområde 2 Undervisning og barnehager**

Rammeområdet inneholder følgende tjenester/resultatenheter

- Sørreisa sentralskole
- Skøelv skole m/SFO
- Gottesjord skole m/SFO
- Brekka barnehage
- Ferdinand barnehage
- Gjerdsletta barnehage
- Skolekontor/felles utgifter
- Voksenopplæring

**1. Grunnskolene**

I løpet av 2010 ble det lagt fram to viktige rapporter vedrørende skole: *KomRev NORDs rapport "Ressursbruk i grunnskolen"* og rådmannens *tilstandsrapport for grunnskolen i Sørreisa*. Disse to rapportene gir til sammen et godt bilde av grunnskolene i Sørreisa og rådmannen viser til disse for nærmere beskrivelser og vurderinger av ressursbruk og kvalitet i skolene. (Begge rapportene fins på kommunens heimesider). Tilstandsrapport for skoleåret 2010/11 er under utarbeidelse og vil bli lagt fram for kommunestyret i januar 2012.

Økonomiske nøkkeltall fra KOSTRA 2010 – grunnskole:

	Sørreisa	Troms	Grp. 2	Landet u/Oslo
Brutto driftsutgifter til gr.sk.undervisning pr elev (kr)	63 947	77 677	83 032	72 574
Timer spes.underv. i forhold til antall lærertimer (%)	22,4	22,8	18,4	17,3



Andel elever med spesialundervisning (%)	11,7	9,5	10,5	8,2
Driftsutgifter til inventar og utstyr, per elev (kr)	652	929	749	805
Driftsutgifter til undervisningsmateriell, per elev (kr)	1 795	1 793	1 888	1 525

Brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr elev i Sørreisa ligger lavest i alle sammenligninger. En del av forklaringen ligger i at vi er "heldig" med geografi og barnetall, og har nøktern drift i Sørreisa-skolene. Det vises forøvrig til Kom Rev NORDs analyse og konklusjoner.

Valgfag: Regjeringen innfører valgfag med innfasing fra høsten 2012 som en del av satsingen på ungdomsskolen. Innfasingen starter med 1,5 time valgfag per uke for elever på 8.trinn. Planen er å utvide tilbudet for henholdsvis 9. og 10. trinn fra høsten 2013 og høsten 2014. En tredjedel av denne tiden er nye timer, mens to tredjedeler hentes gjennom omdisponering av eksisterende timer. Det er ikke lag finnt ekstra ressurser til dette tiltaket for høsten 2012.

Leksehjelp. Regjeringen bestemte at det skulle innføres gratis leksehjelp to timer per uke for 1.-4.trinn. fra skolestart i august 2010. Per 1.oktober 2011 var det 19 elever som deltok i ordningen i Sørreisa. På samme tidspunkt i 2010 var det 44 elever i ordningen. Tilbudet gis i hovedsak ved bruk av assistenter fra skole og SFO, og skolene har ikke fått ekstra midler til tiltaket. Det er ikke lagt inn ekstra midler til tiltaket i konsekvensjustert budsjett for 2012 slik at skolene fortsatt må gi dette tilbudet innenfor tilgjengelige rammer.

Lærebøker. Skolene har de tre siste årene hatt ca 600 000 kr til innkjøp av lærebøker, noe som har vært nødvendig for å ha oppdaterte lærebøker i hht ny læreplan pluss at mange bøker var utbrukte. Skolene har fortsatt behov for innkjøp av lærebøker, men i noe mindre grad enn foregående år. Derimot melder skolene om økt behov for innkjøp av PCer og annet digitalt utstyr til bruk i undervisningen. Beløpet er derfor fordelt mellom innkjøp av lærebøker og innkjøp av PC og utstyr til PC.

Spesialundervisning (SPU). Andelen elever med SPU er redusert fra 14,5 prosent i 2009/10 til 11,7 prosent i 2010/11 og til 10,5 prosent i 2011/12. Andelen er i ferd med å komme ned på et "normalt" nivå sammenlignet med andre. Hovedårsaken til denne nedgangen ligger i en "strengere" definisjon av hva som regnes som spesialundervisning. Elevene har fortsatt behov for tilrettelegging, og denne tilretteleggingen gis, men innenfor rammene for tilpasset opplæring og innenfor kapittel 9a i opplæringsloven (rett til et godt skolemiljø). Reduksjonen i andelen elever med vedtak om SPU vil dermed ikke vises i form av redusert behov for lærer- eller assistentstillinger.

Kompetanseutvikling. Felles kommentar for rammeområdet i pkt 4.

Følgende er lagt til grunn i konsekvensjustert budsjett for skolene:

- Utgifter til buss i fm svømming slik at 3. og 4. trinn får svømming i hht plan
- Forsterket opplæring 1.-4.trinn med 1,4 stillinger
- Ressurser til spesialundervisning og tilpasset undervisning (lærertimer og assistenter) på samme nivå som i 2011
- En meget nøktern budsjettering av vikarutgifter og sykelønnsrefusjoner, dvs. på samme nivå som i fjor
- En klasse mindre ved Gottesjord skole fra høsten 2012



- Midler til innkjøp av lærebøker og digitale læremidler på samme nivå som de fire siste årene

## 2. SFO

Økonomiske nøkkeltall fra KOSTRA 2010 – skolefritidsordningen (SFO)

	Sørreisa	Troms	Grp. 2	Landet u/Oslo
Netto driftsutg til SFO, pr innbygger 6-9 år (kr)	3 918	5 940	4 067	3 635
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO,%	28,8	54,6	39,9	59,8
Andel elever i komm. og priv SFO med 100 % plass	30,2	60,2	27,8	53,6
Foreldrebetaling SFO: ukentlig oppholdstid 20 timer, i kroner per måned	2 130	1 621	1 868	1 837
Brutto driftsutgifter til skolefritidsordning (215), per komm. og priv. bruker (kr)	29 151	27 325	23 201	23 195

Sammenlignet med gjennomsnittet for Troms, kommunegruppe 2 og landet er det en lav andel av 6-9-åringene i Sørreisa som bruker SFO-plass. Den lave andelen gjør også at utgiftene per bruker blir høye, mens utgiftene per innbygger er lave jf oversikten.

Per 1.oktober 2011 var det til sammen 60 barn som brukte SFO, det er ti flere enn på samme tidspunkt i fjor. Dette utgjør 36 % av alle elever på 1.-4.trinn.

	Pr 1.okt.11	Pr 1.okt.10	Pr 1.okt.09	Pr 1.okt.08
Andel av elever på 1.-4.trinn med plass i SFO	36 %	28 %	29 %	35 %

SFO tilbyr hele og halve plasser samt seks-timers plass. Betalingen for hel plass i SFO var både i 2008, 2009 og 2010 høyest sammenlignet med gj.sn. for Troms, kommunegruppe 2 og for landet. Bare 17 av de 60 barna (28%) med SFO-plass, pr 1.oktober 2011, hadde hel plass.

Bemanningsnormen til SFO ble i 2010 endret fra 15 barn per voksen til 17 barn per voksen. I tillegg ble de ytre rammene for åpningstida til SFO redusert med en halv time, dvs. fra 9,5 timer til 9 timer. SFOene slås sammen i skolenes ferier, og tilbudet gis da vekselvis på de to skolene. Dersom KOSTRA-tall for 2009 og 2010 sammenlignes, ser vi at netto driftsutgifter til SFO per innbygger 6-9 år er redusert med 529 kr. Videre at brutto driftsutgifter til SFO per bruker er redusert med 2 937 kr. Dette viser at tiltakene har hatt effekt på kostnadsnivået i SFO.

Utfordringen i SFO er å ha tilstrekkelig bemanning slik at også barn med spesielle behov blir ivare tatt på en god måte.

Driftsnivået fra 2011 er lagt til grunn for konsekvensjustert budsjett for 2012.



## 3. Barnehage

Nøkkeltall fra KOSTRA 2010 – barnehage:

	Sørreisa	Troms	Grp. 2	Landet u/Oslo
Dekningsgrad barnehage:				
Andel barn i barnehage, 1-2 år (% av alle 1-2-åringer)	69,3	84,3	77,8	79,7
Andel barn i barnehage, 3-5 år (% av alle 3-5-åringer)	95,5	98,5	97,8	96,9
Brutto driftsutgift pr barn i kommunal barnehage (kr)	144 393	143 382	133 722	140 619

Dekningsgrad barnehage viser hvor stor andel av barn i de aktuelle aldersgrupper som har plass i kommunale og private barnehager. Dekningsgraden i Sørreisa har økt noe de siste årene, men ligger fortsatt lavere enn de gjennomsnitt det her sammenlignes med. Antallet 1-5-åringer i kommunen er i 2011 det laveste i perioden 2000-2011, og prognosene viser en forventning om at antallet vil øke med ca 20 barn i økonomiplanperioden. Dette sammen med endringene i kontantstøtteordningen og den lave dekningsgraden, gjør at det kan forventes økt etterspørsel etter barnehageplasser de nærmeste årene.

Kapasiteten i de kommunale barnehagene er utnyttet helt ut, og kommunen har full barnehagedekning i den forstand at alle som søkte om plass innen fristen 15.mars og som hadde rett til barnehageplass, fikk tilbud om plass. I tillegg har fem barn under tre år uten rett til plass, har fått tilbud om plass. Det er likevel venteliste: Per 1.november er det til sammen 11 barn under 3 år på venteliste, fire av disse søkte innen fristen 15.mars, men hadde ikke rett til plass pga barnets alder. Det er to barn over tre år på ventelista. Dette viser at det er særlig behov for flere plasser til barn under tre år.

De to private barnehagene gir tilbud til 21 barn og er således viktig for kommunens totale barnehagetilbud. Fra sommeren 2012 leggers Rognli gårds- og familiebarnehage ned, og kapasiteten i kommunen reduseres dermed med 7 plasser fra august 2012. Det er i budsjettet lagt inn midler til å åpne Fredlund barnehage med 18 plasser fra august. Dette har også sammenheng med forventningen om økt etterspørsel jf ovenfor. Kommunen plikter i 2012 å gi tilskudd til private barnehagene på minst 91 % av det som kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering. Det er varslet fra Regjeringen at kommunens finansieringsplikt gradvis skal utvides til 100 %.

Behovet for ekstraressurser knyttet til barn med spesielle behov, har stabilisert seg noe. Ekstraressursene brukes stort sett til tiltak i forhold til ulike former språkvansker og barn med funksjonshemninger. Vi har flere eksempler på at riktig og god innsats tidlig har gitt gode resultater og blant annet redusert behovet for ekstra støtte ved overgangen til skole.

Kommunen har tilstrekkelig med førskolelærere til å fylle de normer Kunnskapsdepartementet har gitt for pedagogtetthet i barnehagene, og en stor andel av øvrig personale har fagbrev. Det er likevel behov for kompetanseutvikling og oppdatering av kunnskaper på områder som for eksempel språkutvikling og støtte til barn som sliter. Kompetanseutvikling omtales i pkt 4.



## Følgende er lagt til grunn i konsekvensjustert budsjett for barnehagene:

- Bemanningsnormen per plass er 0,154 jf tidligere vedtak i UU (09.02.2010) og KSTY (25.03.2010).
- Feriestenging i fire uker – dvs. at fire ferieuker av hvert årsverk avvikles uten bruk av vikar.
- Åpning av Fredlund barnehage med 18 plasser fra 1.8.2012. (Lokalene har kapasitet til det dobbelte.)
- Reduksjon i tilskudd til private barnehager pga at Rognli gårds- og familiebarnehage legger ned drifta fra sommeren 2012.
- Ekstraressurser til barn med spesielle behov er lik det behovet som er kjent per tiden. Ved nye tiltak i løpet av året, er det ikke budsjettdekning for det.
- En meget nøktern budsjettering av vikarutgifter og sykelønnsrefusjoner, dvs. på samme nivå som i fjor.
- Inntektene fra foreldrebetaling i hht det antall barn vi har plass til i barnehagene.

## **4. Kompetanseutvikling i skole og barnehage**

Kommunen sa opp avtalen med Pedagogisk Senter fra 1.1.2011 i hht kommunestyrets vedtak, og kommunens andel inn i dette interkommunale samarbeidet på ca 300 000 kr ble ikke omdisponert til andre kompetanseformål, men tatt inn i salderingen av budsjett for 2011. Enhetenes "egne midler" til kompetanseutvikling er ikke økt i budsjettet verken for 2011 eller for 2012, men videreført på samme nivå som tidligere. Dette betyr at skolene og barnehagene i 2012 til sammen vil ha ca 130 000 kr til kurs/konferanseavgifter, opphold og reise. Både barnehager og skoler er kunnskapsbedrifter med medarbeidere som både har krav på og forventer faglig utvikling til beste for barn og elever, og det sier seg selv at de ressursene som stilles til rådighet, gir svært begrensede muligheter til kompetanseutvikling. Rådmannen er således bekymret for konsekvensene av dette på kort og på lang sikt. I 2011 kunne kommunen til en viss grad "flyte på" tidligere tildelte midler og deltakelse i satsinger som ble avsluttet i 2011. For 2012 vil det ikke lenger være muligheter til det.

## **5. Voksenopplæringa**

Kommunen kjøper grunnskoleopplæring for voksne og norskopplæring til innvandrere fra Lenvik kommune. Ordningen fungerer meget godt og gir uttelling både i forhold til kvalitet på tjenesten og økonomi.

### Rammeområde 2 – konsekvensjustert budsjett 2012 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	140	339	204
Inntekt	-621	-528	-528
<b>Nettoramme</b>	<b>-481</b>	<b>-189</b>	<b>-324</b>

### Kommentarer

Etter rådmannens vurderinger vil det ikke være forsvarlig å redusere ytterligere på drifta verken i skolene eller i barnehagene. Her er drifta også for 2012 lagt på et minimum.



Ved en eventuell økt tildeling til rammeområdet, vil rådmannen peke på følgende områder som etter rådmannens syn bør prioriteres:

- midler til kompetanseutvikling
- styrket bemanning i barnehagene
- flere timer til tilpasset undervisning i skolene

### 6.2.3 Rammeområde 3 Helse og sosial, pleie og omsorg, rehabilitering

Rammeområde 3 inneholder følgende tjenester/resultatenheter:

Helse og barnevern enheten med følgende tjenester:

- Helsestasjon
- Barneverntjenesten m/tiltak i familien og utenfor familien
- Nav kommune – sosialhjelp og lignende.
- Felles legetjeneste med Dyrøy (fra 1.1.2011) m/interkommunal legevakt.

Pleie og omsorgsenheten med følgende tjenester:

- Hjemmetjenester
- Sykehjem m/kjøkken, vaskeri, og drift av bygg

Rehabiliteringsenheten:

- Boligtjenesten
- Rehabilitering m/fysioterapeut, syn og hørselskontakt, psykiatri
- Avlastning
- Dagsenteret

Økonomiske nøkkeltall fra KOSTRA 2010:

	Sørreisa	Troms	Grp. 2	Landet u/Oslo
Kommunehelsetjeneste, netto driftsutgift pr innbygger (kr)	1 787	2 109	2 466	1 834
Barneverntjenesten, netto driftsutgift pr innbygger 0-17 år (kr)	4 979	6 371	5 952	5 842
Sosialtjenesten, netto driftsutgift pr innbygger 20-66 år (kr)	677	1 864	1 736	2 499
Dekningsgrad sykehjemsplasser i forhold til innb over 80 år (%)	17,8	21,7	19,2	18,3
Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over.	105 769	117 194	102 008	102 879

Ut fra overstående tall drifter Sørreisa kommune kostnadseffektive tjenester innen kommunehelsetjenesten. Barneverntjenesten i Sørreisa ligger markant under gjennomsnittene (Nb den har økt kraftig i år 2011, og vil øke ytterligere i 2012 på grunn av omsorgsovertakelser og økning i behov for hjelpetiltak.) Kommunen har særdeles lave utgifter til sosialtjenesten.



Sørreisa kommune har den laveste dekningsgraden for sykehjemsplasser. Det medfører at pleietyngden for de som er på sykehjemmet er høy, og at den gjennomsnittlige pleietyngden for de som mottar tjenesten i hjemmetjenesten også er høyere enn ved sammenligning med andre kommuner. Netto driftsutgifter pleie og omsorg (sykehjem og hjemmetjeneste samlet) viser at Sørreisa i år 2010 hadde høyere utgifter enn Grp.2 og Landet u/Oslo, men lavere enn gjennomsnittet i Troms.

## Rammeområde 3 – konsekvensjustert budsjett 2012 (1000 kr)

	<b>R 2010</b>	<b>2011</b>	<b>2012</b>
Utgift	80 661	83 686	89 429
Inntekt	-22 040	-21 252	-23 910
<b>Nettoramme</b>	<b>58 621</b>	<b>62 434</b>	<b>65 519</b>

Konsekvensjustert budsjett 2012 bygger på; Kommunestyrets budsjettvedtak for 2011, samt forhold som i løpet av siste år er belyst gjennom rammeområdets regnskapsrapporteringer. 2012 budsjettet tar høyde for nyopprettet rådgiverfunksjon, hvor ei halv stilling avlønnes på rammeområde 3.

Vesentlige endringer fra budsjett 2011 til konsekvensjustert budsjett 2012, kommenteres kort under den enkelte resultatenhets.

### **Helse og barnevern enheten**

*Økte utgifter til barnevern.* Omsorgsovertakelser inklusiv fosterhjemsgodtgjørelser, samt hjelpetiltak i familier, utgjør en utgiftsøkning på 1,3 mill.

### **Nav**

*Sosialhjelpsutgifter og utgifter i fbm. kvalifiseringsprogram.* Det budsjetteres med reduserte utgifter på til sammen kr 600 000,-, for disse områdene.

### **Felles legetjeneste m/ Dyrøy (inkl. interkommunal legevakt)**

*Felles legetjeneste dagtid Dyrøy og Sørreisa.*

Den interkommunale legetjenesten for Dyrøy og Sørreisa startet opp 01.01.2011 og Sørreisa er vertskommune for samarbeidet. Det vil si at Dyrøy sin aktivitet legges inn i budsjettet i Sørreisa (økt utgift, økte inntekter og refusjon fra Dyrøy).

Budsjett 2012 tar høyde for at den interkommunale legetjenesten har økt med 1 legeårsverk i løpet av 2011.

1. driftsår for felles legetjeneste har vært preget av mange driftsmessige endringer underveis i regnskapsåret. Blant annet ved at flere av legene, gjennom året, har gått over fra å være privatpraktiserende til å bli fastlønte. Dette medfører at det er vanskelig å gjøre gode



beregninger av helårseffekten for de ulike budsjettpostene. Råmannen peker derfor på at det er knyttet noe usikkerhet til det framlagte konsekvensjusterte budsjettet på området.

*Kommunelege.* En kommunelege skal i hovedsak utføre oppgaver innenfor miljørettet helsevern, smittevern og helsemessig beredskap. Kommunen er ved lov pålagt å ha en slik funksjon og denne bestemmelsen videreføres også i nytt lovverk gjeldende fra 01.01.2011. Sørreisa kommune har fra 2010 vært uten kommunelege. Rådmannen har startet arbeidet med å snarest få på plass en slik funksjon, og interkommunale løsninger utredes. Konsekvensjustert budsjett for 2012 tar *ikke* høyde for utgifter knyttet til en slik kommunelegefunksjon.

### **Pleie og omsorg**

*Drift av bygg (Omsorgssenteret).*

Det er budsjettert med en økning i utgifter på kr 150 000,-, for nødvendig vedlikehold av bygg og utstyr. Videre er det lagt inn en økning i utgifter på kr 150 000,-, for å ha et realistisk budsjett for faste avgifter som strøm, kommunale avgifter og renovasjon.

Ved lav rente vil kompensasjonstilskottet bli lavere. På bakgrunn av renteprognose for neste år, er inntekten her redusert med kr. 100 000,- .

### **Rehabiliteringsenheten**

*Kjøp av tjenester fra private.* Det budsjetteres med reduserte utgifter på til sammen kr 350 000,-, for dette området.

### Rammeområde 3 – hovedutfordringer i planperioden

Kommunen som helhet og særskilt rammeområde 3 står overfor betydelige kompetansemessige og organisatoriske utfordringer, for å kunne imøtekomme Samhandlingsreformens intensjoner på en tilfredstillende måte. Samhandlingsreformen iverksettes fra 01.01.2012 med en gradvis innføring av nye virkemidler. Ved reformen får kommunen får et større ansvar for tiltak som kan bedre folkehelsen og forebygge helseproblemer i befolkningen, samt et større ansvar for behandling og oppfølging av pasienter. Fra 2012 innføres det nye ordninger for kommunal medfinansiering, betaling for utskrivningsklare pasienter og etablering av øyeblikkelig hjelptilbud i kommunene. I første omgang omfattes ikke psykisk helsevern og rusbehandling av disse ordningene, men signalene er tydelige på at også disse områdene skal inn under ordningen etter hvert. Rådmannens vurdering er at kommunen må tilpasse og finne gode løsninger på organisering og etablering av det helhetlige tjenestetilbudet, som skal gis til innbyggerne våre. Dagens og antatt framtidige tjenestebehov må beskrives, og tjenestetilbudet må tilpasses og rustes opp i tråd med dette. Dette vil kreve økt fokus på samarbeid og samhandling -internt og eksternt.



## 6.2.4 Rammeområde 4 Kirkeformål

### Rammeområde 4 – konsekvensjustert budsjett 2012 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	1 609	1 662	1 715
Inntekt	-77	-75	-75
<b>Nettoramme</b>	<b>1 532</b>	<b>1 587</b>	<b>1 639</b>

Inntekten gjelder statstilskudd til drift av prestebolig. Av utgiften betales forsikring og kommunale avgifter på prestebolig over kommunens regnskap, mens resterende overføres som tilskudd til Sørreisa Menighet til drift av kirke og kirkegårder.

Sørreisa Menighetsråd har vedtatt å tre ut av samarbeidet med Senja-kirkene fra 1.1.2012. Som for de kommunale tjenestene, er også driftsbudsjettet for kirken med kirkegårdene meget stramt. Sørreisa- og Dyrøy Menighetråder vil samarbeide om å løse noen oppgaver sammen. Blant annet har de felles kirkeverge.

Konsekvensjustert budsjett: Det er lagt inn en økning i tilskuddet tilsvarende kommunal deflator med 3,25 %. Ellers ingen endringer.

## 6.2.5 Rammeområde 5 Kultur og idrett

Tjenesten omfatter bl.a bibliotek, kulturskole, drift idretts- og svømmehall og kulturhus, spillemidler, Den kulturelle skolesekken, Den kulturelle spaserstokken, konserter og arrangementer. Kultur og idrett produserer Ka skjær og samarbeider med andre enheter i flere aktiviteter og prosjekter.

Det er en rekke lover og forskrifter innenfor kulturområdet. De viktigste er:

*Lov om offentlige styremakters ansvar for kulturverksemd* (kulturloven). Den innebærer bl.a at kommunen skal sikre at alle får anledning til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk, og at kommunen skal legge til rette for gode arbeidsforhold for kulturutøvere.

*Lov om folkebibliotek* som bl.a fastslår at alle kommuner skal ha et folkebibliotek som skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon.

I Sørreisa er det inngått en samarbeidsavtale mellom skolene og biblioteket, bl.a med bakgrunn i bibliotekets betydning for elevenes leseferdigheter. I Sørreisa har vi kort åpningstid og små ressurser til bibliotek sammenlignet med de fleste kommuner i Troms.

*Opplæringsloven § 13-6: (kulturskoleloven):* Alle kommuner skal ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers." Sørreisa har den høyeste elevavgiften i Nord Norge.



I den nye *Folkehelsesloven*, som trer i kraft fra 1.1.2012, får kommunene et langt større ansvar for forebyggende virksomhet. Fysisk aktivitet er den faktor som har størst effekt på vår totale helsetilstand, og kombinert med naturopplevelser blir den positive effekten enda bedre. Både drift av idrettsanlegg og tilrettelegging for friluftsliv vil være viktige kommunale tjenester i denne sammenheng.

Økonomiske nøkkeltall fra KOSTRA 2010:

	Sørreisa	Grp 2	Troms	Landet u/Oslo
Kultursektoren – netto driftsutgift pr innbygger (kr)	1 413	1 695	1 660	1 681

I 2010 ligger Sørreisa lavere sammenlignet både med Troms, Grp 2. og landet u/Oslo.

### Rammeområde 5 – budsjett 2012 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	8 102	7 020	7 133
Inntekt	-2 027	-1 267	-1 267
<b>Nettoramme</b>	<b>6 075</b>	<b>5 753</b>	<b>5 866</b>

### **Konsekvensjustert budsjett:**

Det er lagt inn tilskudd til Midt-Troms Museum i henhold til styrevedtak, men denne økningen på nær 40 % kan Midt-Tromskommunene ikke uten videre godta. Varslet deltakelsesavgift for Sørreisa kommune er 337.000. Budsjettet for 2011 var 245.000. Avtalen er gått ut og ny avtale er ikke signert.

Ka skjer greier ikke å drifte på dagens nivå til 0 utgift og det er lagt inn 40.000 i nettoutgift. Utover dette er det ikke lagt inn prisøkninger eller andre tiltak.

## **6.2.6 Rammeområde 6 Teknisk og planlegging**

### Beskrivelse/vurdering

Rammeområdet utgjør resultatenheten teknisk og planlegging og inneholder følgende tjenester:

- Administrasjon
- Landbruk/skogbruk
- Brann- og feiervesen (samarbeid med Dyrøy kommune)
- Parker/kommunale veger
- Vegly
- Kaier
- Viltforvaltning (samarbeid med Dyrøy kommune)
- Biler
- Felles vedlikeholdsavdeling
- Vedlikehold kommunale bygg
- VAR – sektoren
- Drift kommunale boliger og bygg vg. skole
- Planlegging



Rammeområdet ivaretar viktige servicefunksjoner for de øvrige enhetene i kommunen og boligstiftelsen Sør-Bo (vedlikehold og vaktmestertjenester). I tillegg er det en rekke funksjoner i forhold til kommunens innbyggere og næringsliv, bl. a oppmåling, landbruk, bygge- og reguleringsaker. Enheten har betydelige inntekter gjennom brukerbetaling, bl. a på det såkalte VAR – området (vannforsyning, avløp, renovasjon, mv) som er selvfinansiert gjennom avgiftssystemet.

Økonomiske nøkkeltall fra KOSTRA 2010:

	Sørreisa	Grp 2	Troms	Landet u/Oslo
Brannforebygging og beredskap – netto driftsutgifter pr innbygger (kr)	614	725	688	630
Samferdsel – netto driftsutgifter pr innbygger (kr)	1690	1071	1 193	797
Brutto driftsutgifter pr km komm. veg	131 233	65 945	111 011	107 667
Alder for kommuneplanens arealdel (år)	17	7	9	5
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid byggesaker (kalenderdager)	19	28	32	38

Hovedtrenden i de refererte utgiftstall fra KOSTRA er at Sørreisa ligger lavt på alle områder unntatt samferdsel (kommunale veier) hvor våre tall ligger over de gjennomsnitt som er satt opp i tabellen. For øvrig viser tabellen at Sørreisa har en utfordring ift planarbeid – kommuneplanens arealdel er 17 år.

### Rammeområde 6 – konsekvensjustert budsjett 2012 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	25 746	24 327	25 832
Inntekt	-22 380	-20 283	-21 675
<b>Nettoramme</b>	<b>3 366</b>	<b>4 044</b>	<b>4 157</b>

Enhetens oppgaver er mange og komplekse. Hver fagperson dekker flere oppgaver og de fleste oppgavene/funksjonene ivaretas av en fagperson. Det er en sårbar situasjon. Etter rådmannens vurdering er det svært uheldig at det ikke har vært rom for økt vedlikehold av bygninger og anlegg. Med dagens bemanning er det heller ikke kapasitet til å gjennomføre planarbeid.

En samlet budsjettoppstilling for teknisk og planlegging gir ikke et entydig bilde av utviklingen i perioden på grunn av VAR-området (vann, avløp og renovasjon). Dette området skal ha egendekning av områdets utgifter etter en selvkostberegning hvor bl. a også kapitalutgifter skal være med. I og med at renter på lån bokføres felles, må dette området derfor avgi et netto overskudd. Konsekvensjustert budsjett er derfor delt opp i to tabeller:



VAR-området – konsekvensjustert budsjett 2012 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	11 176	11 058	12 136
Inntekt	-15 330	-15 043	-16 375
<b>Nettoramme (overskudd)</b>	<b>-4 154</b>	<b>-3 985</b>	<b>-4 239</b>

Renter i selvkostberegninger skal i henhold til Kommunal- og Regionaldepartementets retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester, settes lik effektiv rente på norske statsobligasjoner med 3 års gjenstående løpetid med et tillegg på 1 prosent.

I konsekvensjustert budsjett er to stillinger som tilhører VAR områdene vann og avløp flyttet til VAR ansvarene (tidligere lå de på felles vedlikeholdsavdeling). Dette er kun en flytting mellom ansvar, og gir ingen endret totalkostnad.

Rammeområde 6 – utenom VAR-området – konsekvensjustert budsjett 2012 (1000 kr)

	R 2010	B 2011	B 2012
Utgift	14 571	13 269	13 696
Inntekt	-7 050	-5 240	-5 300
<b>Nettoramme</b>	<b>7 521</b>	<b>8 029</b>	<b>8 396</b>

## 7 Økonomiplan 2012-2015 til behandling i formannskapet 24.11.2011

I henhold til kommunelovens § 44 pkt 6 skal ”kommunestyret selv vedta økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet”. Budsjett- og økonomiplan skal videre være satt opp på en oversiktlig måte. Obligatoriske budsjettskjema er regulert i Forskrift om årsbudsjett § 12 og det er dette nivå kommunestyret vedtar Sørreisa kommunes budsjetttrammer på. Disse er som følger:

Budsjettskjema 1A drift	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Skatt på inntekt og formue	-65284	-55960	-59862	-59596	-59151	-58533
Ordinært rammetilskudd	-70867	-103240	-112246	-112669	-112417	-111844
Andre generelle statstilskudd	-5481	-2080	-1980	-1980	-1980	-1980
<b>Sum frie disponible inntekter</b>	<b>-141632</b>	<b>-161280</b>	<b>-174088</b>	<b>-174245</b>	<b>-173548</b>	<b>-172357</b>
Renteinntekter og utbytte	-586	-380	-430	-430	-430	-430
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	8506	9571	10121	10121	10121	10121
Avdrag på lån	8650	8210	8940	9340	9735	9735
<b>Netto finansinntekter/-utgifter</b>	<b>16570</b>	<b>17401</b>	<b>18631</b>	<b>19031</b>	<b>19426</b>	<b>19426</b>
Dekning av tidl års regnskmerforbruk	353	1306	2006	1506	0	0
Til bundne avsetninger	1710	1978	2184	2184	2184	2184
Til ubundne avsetninger	0	755	1000	1000	1000	1000



Bruk av bundne avsetninger	-1450	-670	-1051	-1051	-1051	-1051
Netto avsetninger	612	3369	4139	3639	2133	2133
Overført til investeringsbudsjettet	714	268	1065	1765	1765	1765
Til fordeling drift	-123737	-140242	-150253	-149810	-150224	-149033
Sum fordelt drift	119076	139995	150253	149810	150224	149033
<b>Merforbruk/mindreforbruk</b>	<b>-4661</b>	<b>-247</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<b>Budsjettskjema 1B drift</b>	<b>Regnskap 2010</b>	<b>Budsjett 2011</b>	<b>Budsjett 2012</b>	<b>Budsjett 2013</b>	<b>Budsjett 2014</b>	<b>Budsjett 2015</b>
<b>R1 Politisk styring og felles drift</b>						
Utgifter	10995	10876	15988	15988	15988	15988
Inntekter	-3178	-2064	-1815	-1815	-1815	-1815
Netto	7817	8812	14173	14173	14173	14173
<b>R2 Undervisning og barnehager</b>						
Utgifter	64755	66849	67887	67887	67887	67887
Inntekter	-26040	-6990	-6464	-6464	-6464	-6464
Netto	38715	59860	61424	61424	61424	61424
<b>R3 Helse og sosialpleie og omsorg</b>						
Utgifter	80051	83646	90429	90686	91100	89909
Inntekter	-21605	-21212	-24710	-24710	-24710	-24710
Netto	58446	62434	65718	65975	66389	65198
<b>R4 Kirke</b>						
Utgifter	1608	1663	1715	1715	1715	1715
Inntekter	-78	-75	-75	-75	-75	-75
Netto	1530	1588	1640	1640	1640	1640
<b>R5 Kultur</b>						
Utgifter	7430	6514	7258	7258	7258	7258
Inntekter	-1962	-1267	-1521	-1521	-1521	-1521
Netto	5468	5247	5737	5737	5737	5737
<b>R6 Teknisk og planlegging</b>						
Utgifter	23183	20743	21876	21876	21876	21876
Inntekter	-21715	-20283	-21570	-21570	-21570	-21570
Netto	1468	460	306	306	306	306
<b>Sum fordelt</b>	<b>113444</b>	<b>138401</b>	<b>148998</b>	<b>149255</b>	<b>149669</b>	<b>148478</b>

**Økonomisk oversikt drift**

	<b>Regnskap 2010</b>	<b>Budsjett 2011</b>	<b>Budsjett 2012</b>	<b>Budsjett 2013</b>	<b>Budsjett 2014</b>	<b>Budsjett 2015</b>
Brukerbetalinger	-7956	-7728	-8492	-8492	-8492	-8492
Andre salgs- og leieinntekter	-23572	-22896	-24028	-24028	-24028	-24028
Overføringer med krav til motytelse	-39080	-19487	-23571	-23571	-23571	-23571
Rammetilskudd	-70867	-103240	-112246	-112669	-112417	-111844
Andre statlige overføringer	-5481	-2080	-1980	-1980	-1980	-1980
Andre overføringer	-100	0	-300	-300	-300	-300
Skatt på inntekt og formue	-65284	-55960	-59862	-59596	-59151	-58533
<b>SUM DRIFTSINNTEKTER (B)</b>	<b>-212341</b>	<b>-211390</b>	<b>-230478</b>	<b>-230635</b>	<b>-229938</b>	<b>-228747</b>
Lønnsutgifter	115729	117221	123051	123051	123051	123051
Sosiale utgifter	19565	21162	24000	24000	24000	24000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	31317	28540	30450	30450	30450	30450
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	14345	16102	18350	18350	18350	18350
Overføringer	8853	7081	10088	10345	10759	9568
Avskrivninger	9662	10164	10312	10312	10312	10312
Fordelte utgifter	0	0	4	4	4	4
<b>SUM DRIFTSUTGIFTER (C)</b>	<b>199471</b>	<b>200269</b>	<b>216255</b>	<b>216512</b>	<b>216926</b>	<b>215735</b>
<b>BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)</b>	<b>-12870</b>	<b>-11121</b>	<b>-14223</b>	<b>-14123</b>	<b>-13012</b>	<b>-13012</b>
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-586	-380	-430	-430	-430	-430
Mottatte avdrag på utlån	-30	-40	-40	-40	-40	-40
<b>SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)</b>	<b>-617</b>	<b>-420</b>	<b>-470</b>	<b>-470</b>	<b>-470</b>	<b>-470</b>
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	8506	9571	10121	10121	10121	10121
Avdragsutgifter	8650	8210	8940	9340	9735	9735
Utlån	6	40	40	40	40	40
<b>SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)</b>	<b>17162</b>	<b>17821</b>	<b>19101</b>	<b>19501</b>	<b>19896</b>	<b>19896</b>
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	16545	17401	18631	19031	19426	19426
Motpost avskrivninger	-9662	-10164	-10312	-10312	-10312	-10312
<b>NETTO DRIFTSRESULTAT (I)</b>	<b>-5987</b>	<b>-3884</b>	<b>-5904</b>	<b>-5404</b>	<b>-3898</b>	<b>-3898</b>
Bruk av bundne fond	-1450	-670	-1051	-1051	-1051	-1051
<b>SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)</b>	<b>-1450</b>	<b>-670</b>	<b>-1051</b>	<b>-1051</b>	<b>-1051</b>	<b>-1051</b>
Overført til investeringsregnskapet	714	268	1765	1765	1765	1765
Dekning av tidligere års merforbruk	353	1306	2006	1506	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	755	1000	1000	1000	1000
Avsetninger til bundne fond	1710	1978	2184	2184	2184	2184
<b>SUM AVSETNINGER (K)</b>	<b>2776</b>	<b>4307</b>	<b>6955</b>	<b>6455</b>	<b>4949</b>	<b>4949</b>
<b>REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)</b>	<b>-4661</b>	<b>-247</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



## Budsjettskjema 2A investering

	REGNSK 2010	BUDSJ 2011	BUDSJ 2012	BUDSJ 2013	BUDSJ 2014	BUDSJ 2015
Investeringer i anleggsmidler	20513	9350	12575	15600	16500	4500
Utlån og forskutteringer	3166	4068	4070	4070	4070	4070
Avdrag på lån	816	1950	2150	2350	2550	2750
Avsetninger	1080	0	0	0	0	0
<b>Årets finansieringsbehov</b>	<b>25575</b>	<b>15368</b>	<b>18795</b>	<b>22020</b>	<b>23120</b>	<b>11320</b>
<b>Finansiert slik:</b>						
Bruk av lånemidler	-10659	-13150	-15580	-14380	-11100	-8200
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-658	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-349	0	0	-2500	-6500	0
Mottatte avdrag på lån	-2088	-1950	-2150	-2350	-2550	-2750
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
<b>Sum ekstern finansiering</b>	<b>-13754</b>	<b>-15100</b>	<b>-17730</b>	<b>-19230</b>	<b>-20150</b>	<b>-10950</b>
Overført fra driftsregnskapet	-714	-268	-1065	-2790	-2970	-370
Bruk av avsetninger	-241	0	0	0	0	0
<b>Sum finansiering</b>	<b>-14709</b>	<b>-15368</b>	<b>-18795</b>	<b>-22020</b>	<b>-23120</b>	<b>-11320</b>
<b>Udekket/udisponert</b>	<b>10866</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Budsjettskjema 2B Investeringbudsjett pr. prosjekt

Tall i hele 1000

Vedtatt inneværende økonomiplanperiode:

Ansv	Ordinære investeringer	2011	2012	2013	2014	2015	Sum
122	Nytt telefonsystem		300				300
100	Investeringsreserve*)	575	1750	1400	2000		5725
202	Alt. Bruk av kokkeskolen	400					400
150	Gjerde rundt næringsområde Gottesjord	190					190
610	Bil oppmålingstjenesten	250					250
650	Røykdykkerutstyr	190					190
670	Egenand trafikksikkerhet			650			650
122	Nye servere og datautstyr	595					595
	<b>Selvkostområder</b>						0
620	Vannverksutbygginger	7000	3800				10800
640	Miljøstasjon	150					150
	<b>Sum</b>	<b>9350</b>	<b>5850</b>	<b>2050</b>	<b>2000</b>	<b>0</b>	<b>19250</b>
	herav lånefinansiert	9150	-5800	-2000	-2000		18950
	Ovf fra drift til investering	-200	-60	-50			-310
	Sum finansiering	9350	-5860	-2050	-2000	0	19260

**Nye investeringer fom 2012:****Ansvar Ordinære investeringer:**

540	Renovering svømmehall. Tilskuddsberettiget	500	5000	12500		18000
615	Sørreisa kapell - utbedring av sørvegg. Rentekomp		5000			5000
650	Ny brannbil				1500	1500
650	Klippeutstyr og kontrollutstyr brannvesen	400				400
650	Grunnkurs brannpersonell. Pålagt innen 2013		150			150
125	Nye kopimaskiner	200				200
340	Senger og nattbord sykehjem	200				200
343	Garasjer til omsorgstjenesten		1000			1000
122	Epostsystem og oppgradering office	300				300
340	Elektronisk meldesystem PLO	275				275
211	Nye pc'er til datarom og mediatek, trådløst nett sentralsk	200				200
100	Ipad og opplæring til nye politikere (KSTY)	250				250
615	utbygging legekantor	600				600
615	EPS		400			400
	<b>Sum ordinære</b>	<b>2925</b>	<b>11550</b>	<b>12500</b>	<b>1500</b>	<b>28475</b>
	<b>Selvkostområder:</b>					
620	Hemmingsjord boligfelt - avløp og vann	2000	2000			4000
620	Hemmingsjord vannverk - høydebasseng			2000	2000	4000
620	Trykkøkning vann Bakkejord				1000	1000
620	Utskifting av sluser vannverkskummer gammelt nett	800				800
620	Utskifting av gamle vannledninger	500				500
620	Sanering Leirbog vannverk	500				500
	<b>Sum selvkost</b>	<b>3800</b>	<b>2000</b>	<b>2000</b>	<b>3000</b>	<b>10800</b>
	<b>Sum nye investeringer</b>	<b>6725</b>	<b>13550</b>	<b>14500</b>	<b>4500</b>	<b>39275</b>

**Totalt alle investeringer:**

<b>Ordinære</b>		<b>4975</b>	<b>13600</b>	<b>14500</b>	<b>1500</b>	<b>34575</b>
<b>Selvkost</b>		<b>7600</b>	<b>2000</b>	<b>2000</b>	<b>3000</b>	<b>14600</b>
<b>Sum</b>		<b>12575</b>	<b>15600</b>	<b>16500</b>	<b>4500</b>	<b>49175</b>
<b>Finansiert:</b>						
<b>Ovf fra drift til investering (momskomp)</b>		<b>-995</b>	<b>-2720</b>	<b>-2900</b>	<b>-300</b>	<b>-6915</b>
<b>Tilskudd renovering svømmehall</b>			<b>-2500</b>	<b>-6500</b>		<b>-9000</b>
<b>Låneopptak</b>		<b>11580</b>	<b>10380</b>	<b>7100</b>	<b>4200</b>	<b>33260</b>



Økonomisk oversikt investering	REGNSKAP	BUDSJET	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT	BUDSJETT
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-408	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-250	0	0	0	0	0
Stallige overføringer	0	0	0	-2500	-6500	0
Andre overføringer	-349	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
<b>Sum inntekter</b>	<b>-1007</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-2500</b>	<b>-6500</b>	<b>0</b>
Lønnsutgifter	33	160	0	0	0	0
Sosiale utgifter	9	40	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	15061	8950	12575	15600	16500	4500
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	5408	0	0	0	0	0
Overføringer	0	200	0	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	1	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
<b>Sum utgifter</b>	<b>20513</b>	<b>9350</b>	<b>12575</b>	<b>15600</b>	<b>16500</b>	<b>4500</b>
Avdrag på lån	816	1950	2150	2350	2550	2750
Utlån	3099	4000	4000	4000	4000	4000
Kjøp av aksjer og andeler	67	68	70	70	70	70
Dekning av tidl. års udekket merforbruk	0	0				
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0				
Avsatt til bundne fond	1080	0	0	0	0	0
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
<b>Sum finansieringstransaksjoner</b>	<b>5062</b>	<b>6018</b>	<b>6220</b>	<b>6420</b>	<b>6620</b>	<b>6820</b>
<b>Finansieringsbehov</b>	<b>24568</b>	<b>15368</b>	<b>18795</b>	<b>19520</b>	<b>16620</b>	<b>11320</b>
Bruk av lån	-10659	-13150	-15580	-14380	-11100	-8200
Mottatte avdrag på utlån	-1838	-1950	-2150	-2350	-2550	-2750
Salg av aksjer og andeler	-250	0				
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	-144	0				
Overført fra driftsregnskapet	-714	-268	-1065	-2790	-2970	-370
Bruk av disposisjonsfond	0	0				
Bruk av ubundne investeringsfond	-97	0				
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	0	0
<b>Sum finansiering</b>	<b>-13702</b>	<b>-15368</b>	<b>-18795</b>	<b>-19520</b>	<b>-16620</b>	<b>-11320</b>
<b>Udekket/udisponert</b>	<b>10 866</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

1. De økonomiske oversiktene vedtas som en del av budsjettet. Detaljbudsjettet som ligger til grunn for dette anses som vedtatt sammen med økonomiske oversikter.
2. Det forutsettes at dersom renteutviklingen blir gunstigere enn budsjettet benyttes resterende budsjettpost på renteutgifter utelukkende til ekstra nedbetaling av avdrag.
3. Sørreisa kommune satser på økt nærværsfaktor i 2012 og videre i økonomiplanperioden. Det forutsettes derfor at ved refusjoner for sykkelønn utover den enkelte enhets budsjett for posten avsettes dette til en egen post til formannskapets disposisjon.
4. Avdrag er lagt inn i henhold til budsjettvedtak for inneværende økonomiplanperiode, med tillegg av nye investeringer.
5. Rente flytende lån er budsjettetert med 3,67 %



6. Det er avsatt 1 mill. kr til inndekning av fremtidig tilbakebetaling av positivt premieavvik. Resterende er tatt inn i drift.
7. Det er avsatt 2 mill. kr til inndekning av forventet merforbruk for 2011.
8. Det tas opp lån i henhold til investeringsoversikt.
9. Investeringer vedtas i henhold til Budsjettskjema 2B investeringer inkl finansieringsplan.
10. Kassakreditrammen videreføres med 20 mill. kr i 2012.



**ÅRSBUDSJETT 2012  
ØKONOMIPLAN 2012-2015**

**SØRREISA KOMMUNE**



**AVGIFTER, GEBYRER OG PRISER  
FOR TJENESTER  
BETALINGSREGULATIV**

**2012**

Vedtatt kommunestyret Sak \_\_\_\_\_ den \_\_\_\_\_ 2011